

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 24.3.2014.
COM(2014) 180 final

ANNEXES 1 to 5

PIELIKUMI

dokumentam

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko groza Eiropas
Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Oficiālo kontroļu regula] un atceļ
Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007**

{SWD(2014) 65 final}
{SWD(2014) 66 final}

I PIELIKUMS

CITI 2. PANTA 1. PUNKTĀ MINĒTIE PRODUKTI

- raugs, ko izmanto pārtikā vai barībā,
- alus,
- mate,
- kafijas, tējas un mates ekstrakti, esences un koncentrāti un izstrādājumi uz to bāzes vai uz kafijas, tējas vai mates bāzes; grauzdēti cigoriņi un citi grauzdēti kafijas aizstājēji un to ekstrakti, esences un koncentrāti,
- augļu nektāri,
- kakao pasta, sviests, tauki, eļļa un pulveris; šokolāde un citi pārtikas izstrādājumi ar kakao piedevu,
- cukura konditorejas izstrādājumi,
- graudaugu, miltu, cietes vai piena izstrādājumi; miltu konditorejas izstrādājumi,
- zupas,
- mērces,
- gatavie ēdieni,
- saldējums,
- aromatizēts jogurts, jogurts, kam pievienoti augļi, rieksti vai kakao,
- jūras sāls,
- dabiskie sveķi,
- ziedputekšņi,
- bišu vasks,
- ēteriskās eļļas,
- stiprie alkoholiskie dzērieni, ja šo stipro alkoholisko dzērienu ražošanā ir izmantots tikai lauksaimnieciskās izcelsmes etilspirts.

II PIELIKUMS

ĪPAŠIE RAŽOŠANAS NOTEIKUMI, KAS MINĒTI III NODALĀ

I daļa. Ražošanas noteikumi augkopībā

Papildus 7.–10. pantā paredzētajiem ražošanas noteikumiem bioloģiskajā augkopībā piemēro šajā daļā paredzētos noteikumus.

1. Vispārīgas prasības

- 1.1. Ir aizliegts izmantot hidroponisko ražošanu, kas ir augu audzēšanas metode, kad to saknes ievieto vienīgi barības vielu šķīdumā vai inertā vidē, kam pievieno barības vielu šķīdumu.
- 1.2. Visi izmantotie augkopības paņēmieni novērš vai līdz minimumam samazina jebkādu vides piesārņošanu.
- 1.3. Pāreja
 - 1.3.1. Lai augus un augu produktus uzskatītu par bioloģiskiem, šajā regulā minētajiem ražošanas noteikumiem attiecībā uz zemes gabaliem pārejas periodā ir jābūt piemērotiem vismaz divus gadus pirms sēšanas vai – attiecībā uz zālājiem vai daudzgadīgām lopbarības kultūrām – vismaz divus gadus pirms to izmantošanas par bioloģiski ražotu barību, vai – attiecībā uz daudzgadīgām kultūrām, kas nav lopbarības kultūras, – vismaz trīs gadus līdz pirmajai bioloģisko produktu ražai.
 - 1.3.2. Gadījumos, kad zeme ir piesārņota ar līdzekļiem, kurus nav atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, kompetentā iestāde drīkst pieņemt lēmumu par pārejas perioda pagarināšanu ilgāk par 1.3.1. punktā noteikto termiņu.
 - 1.3.3. Ja ir veikta apstrāde ar līdzekli, kuru nav atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, kompetentā iestāde nosaka jaunu pārejas periodu saskaņā ar 1.3.1. punktu.

Šo periodu var saīsināt šādos divos gadījumos:

 - (a) apstrāde ar līdzekli, kuru nav atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, tiek veikta kā daļa no obligāta kaitīgo organismu vai nezāļu, tostarp karantīnas organismu vai invazīvu sugu, ierobežošanas pasākuma, ko noteikusi dalībvalsts kompetentā iestāde;
 - (b) apstrāde ar līdzekli, kuru nav atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, tiek veikta saskaņā ar zinātniskiem testiem, ko apstiprinājusi dalībvalsts kompetentā iestāde.
 - 1.3.4. Šā pielikuma 1.3.2. un 1.3.3. punktā minētajos gadījumos pārejas perioda ilgumu nosaka, ņemot vērā šādus faktorus:
 - (a) konkrētā līdzekļa sadalīšanās process nodrošina to, ka pārejas perioda beigās atlieku daudzums augsnē un – daudzgadīgu kultūru gadījumā – augos ir nenozīmīgs;
 - (b) ražu pēc apstrādes nedrīkst pārdot ar norādi par bioloģisko ražošanu.
 - 1.3.5. Īpašie pārejas noteikumi par zemi, ko izmanto bioloģiskajā lopkopībā, ir šādi.
 - 1.3.5.1. Pārejas noteikumus piemēro visai ražošanas vienības platībai, kurā audzē dzīvnieku barību.

- 1.3.5.2. Neatkarīgi no 1.3.5.1. punkta pārejas periodu drīkst saīsināt līdz vienam gadam ganībām un āra platībām, ko izmanto sugas, kas nav zālēdāji.
- 1.4. Augu izcelsme, tostarp augu reproduktīvā materiāla izcelsme
- 1.4.1. Augu un augu produktu ražošanā drīkst izmantot tikai bioloģiski audzētu augu reproduktīvo materiālu. Tādēļ augs, ko paredzēts izmantot reproduktīvā materiāla iegūšanai, un vajadzības gadījumā mātesaugšs ir audzēts saskaņā ar šo regulu vismaz vienu paaudzi vai – daudzgadīgu augu gadījumā – vismaz vienu paaudzi divus veģetācijas periodus.
- 1.4.2. Tādu augu reproduktīvā materiāla izmantošana, kas nav iegūts bioloģiskajā ražošanā
- Augu reproduktīvo materiālu, kas nav iegūts bioloģiskajā ražošanā, var izmantot tikai tad, ja tas iegūts ražošanas vienībā, kurā notiek pāreja uz bioloģisko ražošanu, vai tad, ja to pamato ar izmantošanu pētniecībā, neliela apjoma lauka izmēģinājumos vai ģenētisko resursu saglabāšanas mērķiem, kas saskaņoti ar dalībvalsts kompetento iestādi.
- 1.5. Augsnes apstrāde un mēslošana
- 1.5.1. Bioloģiskajā augkopībā izmanto augsnes apstrādes un kultivēšanas praksi, kas uztur vai palielina augsnes organisko vielu, veicina augsnes stabilitāti un augsnes bioloģisko daudzveidību, kā arī novērš augsnes sablīvēšanos un augsnes eroziju.
- 1.5.2. Augsnes auglību un bioloģisko aktivitāti uztur un palielina, izmantojot daudzgadīgu augu seku, tostarp pākšaugus un citus zaļmēslojuma augus, un izmantojot bioloģiskus lauksaimniecības dzīvnieku kūtsmēslus vai organiskas vielas, abus minētos vēlams kompostētus.
- 1.5.3. Gadījumos, kad augu barošanas vajadzības nav iespējams nodrošināt ar pasākumiem, kas minēti 1.5.1. un 1.5.2. punktā, bioloģiskajā ražošanā var lietot tikai mēslošanas līdzekļus un augsnes ielabotājus, ko saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, un tikai vajadzīgajā apjomā.
- 1.5.4. Kopējais lauku saimniecībā izmantoto kūtsmēsļu daudzums, kā noteikts Padomes Direktīvā 91/676/EEK¹, nedrīkst pārsniegt 170 kg slāpekļa uz vienu lauksaimniecībā izmantojamās platības hektāru gadā. Šis ierobežojums attiecas tikai uz pakaišu kūtsmēsli, kaltētu pakaišu kūtsmēsli un dehidrētu mājputnu mēslu, kompostētu dzīvnieku ekskrementu, tostarp mājputnu mēslu, kompostētu pakaišu kūtsmēsli un dzīvnieku šķidro ekskrementu lietošanu.
- 1.5.5. Rakstiskas sadarbības vienošanās ar mērķi izkliedēt pārpalikušos kūtsmēslus, kas radušies bioloģiskajā ražošanā, bioloģiskās ražošanas lauku saimniecības drīkst slēgt tikai ar tādām lauku saimniecībām un uzņēmumiem, kuri atbilst bioloģiskās ražošanas nosacījumiem. Maksimālo apjomu, kas minēts 1.5.4. punktā, aprēķina, ņemot vērā visas šādā sadarbībā iesaistītās bioloģiskās ražošanas vienības.
- 1.5.6. Mikroorganismu preparātus drīkst izmantot, lai uzlabotu augsnes vispārējo stāvokli vai barības vielu pieejamību augsnē vai kultūraugos.
- 1.5.7. Komposta aktivizēšanai drīkst izmantot attiecīgus uz augu bāzes izgatavotus preparātus vai mikroorganismu preparātus.

¹ Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīva 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskās izcelsmes nitrāti (OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.).

- 1.5.8. Slāpekļa minerālmēslus neizmanto.
- 1.6. Kaitīgo organismu un nezāļu apkarošana
- 1.6.1. Kaitīgo organismu un nezāļu radīto kaitējumu galvenokārt novērš, izmantojot aizsardzību, ko nodrošina:
- dabiskie ienaidnieki,
 - sugas, šķirnes un heterogēnā materiāla izvēle,
 - augu seka,
 - kultivēšanas paņēmieni, piemēram, biofumigācija, un
 - termiskie procesi, piemēram, augsnes solarizācija un apstrāde ar tvaiku nelielā dziļumā (nepārsniedzot 10 cm dziļumu).
- 1.6.2. Gadījumos, kad augus nevar pienācīgi aizsargāt no kaitīgajiem organismiem, veicot 1.6.1. punktā paredzētos pasākumus, vai ja kultūraugi ir reāli apdraudēti, drīkst lietot tikai tos līdzekļus, ko saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, un tikai vajadzīgajā apjomā.
- 1.6.3. Slazdi vai sadalītāji, kuros izmanto produktus, kas nav feromoni, nepieļauj vielu nonākšanu vidē un šo vielu nonākšanu saskarē ar audzētajiem kultūraugiem. Slazdi pēc lietošanas ir jāsavāc un drošā veidā jāiznīcina.
- 1.7. Tīrīšanas un dezinfekcijas līdzekļi
- Attiecībā uz tīrīšanu un dezinfekciju lieto tikai augkopībā izmantojamus tīrīšanas un dezinfekcijas līdzekļus, ko saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.
- 2. Konkrētiem augiem vai augu produktiem piemērojamās prasības**
- 2.1. Noteikumi par sēņu audzēšanu
- Sēņu audzēšanai drīkst izmantot substrātus, ja tie sastāv vienīgi no šādām sastāvdaļām:
- (a) pakaišu kūtsmēsli un dzīvnieku ekskrementi:
 - i) vai nu no lauku saimniecībām, kuras ražo saskaņā ar bioloģiskās ražošanas noteikumiem, vai
 - ii) tādi, kas minēti 1.5.3. punktā, bet tikai tad, ja i) punktā minētā sastāvdaļa nav pieejama un ja pakaišu kūtsmēsli un dzīvnieku ekskrementi pirms kompostēšanas nepārsniedz 25 % no substrāta sastāvdaļu kopsvara, izņemot segmateriālu un pievienotu ūdeni;
 - (b) lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļas, kas nav minētas a) apakšpunktā, no lauku saimniecībām, kuras ražo saskaņā ar bioloģiskās ražošanas noteikumiem;
 - (c) ķīmiski neapstrādāta kūdra;
 - (d) koksne, kas pēc nociršanas nav ķīmiski apstrādāta;
 - (e) minerālprodukti, kas minēti 1.5.3. punktā, ūdens un augsne.
- 2.2. Savvaļas augu ievākšanas noteikumi
- Dabiskās platībās, mežos un lauksaimniecības zemē dabiski augošu savvaļas augu un to daļu ievākšanu uzskata par bioloģisko ražošanu, ja:

- (a) vismaz trīs gadus pirms augu ievākšanas minētās teritorijas nav apstrādātas ar līdzekļiem, kas nav līdzekļi, kurus saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā;
- (b) augu ievākšana neapdraud dabiskas dzīvotnes stabilitāti vai sugu saglabāšanu ievākšanas apgabalā.

II daļa. Ražošanas noteikumi lopkopībā

Papildus 7., 8., 9. un 11. pantā paredzētajiem ražošanas noteikumiem lopkopībā piemēro šajā daļā paredzētos noteikumus.

1. Vispārīgās prasības

- 1.1. Ir aizliegta bezzemes lopkopība, ja lauksaimnieks, kas nodarbojas ar lopkopību, neapstrādā lauksaimniecības zemi un nav noslēdzis rakstisku sadarbības vienošanos ar citu lauksaimnieku.
- 1.2. Pāreja
 - 1.2.1. Pārejas periods sākas, agrākais, tad, kad lauksaimnieks ir paziņojis kompetentajām iestādēm par savu darbību un pakļāvis savu saimniecību kontroles sistēmai saskaņā ar šo regulu.
 - 1.2.2. Īpaši pārejas periodi katram lopkopības veidam ir noteikti 2. punktā.
 - 1.2.3. Dzīvniekus un dzīvnieku izcelsmes produktus, kas ražoti pārejas periodā, netirgo kā bioloģiskus produktus.
 - 1.2.4. Dzīvniekus un dzīvnieku izcelsmes produktus pārejas perioda beigās var uzskatīt par bioloģiskiem, ja notiek vienlaicīga visas ražošanas vienības, tostarp lauksaimniecības dzīvnieku, ganību vai dzīvnieku barības ieguvei izmantotās zemes, pāreja uz bioloģisko ražošanu.
- 1.3. Dzīvnieku izcelsme
 - 1.3.1. Bioloģiskās lopkopības dzīvnieki ir dzimuši un izaudzēti bioloģiskās lauku saimniecībās.
 - 1.3.2. Dzīvniekus, kas lauku saimniecībā atrodas, sākoties pārejas periodam, un šādu dzīvnieku produktus var uzskatīt par bioloģiskiem pēc 2. punktā minētā piemērojamā pārejas perioda beigām.
 - 1.3.3. Attiecībā uz bioloģiski audzētu dzīvnieku ciltssdarbu:
 - (a) reprodukcijā izmanto dabiskas metodes, taču ir atļauta mākslīgās apsēklošanas izmantošana;
 - (b) reprodukciju nedrīkst inducēt ar hormoniem vai līdzīgām vielām, izņemot gadījumus, kad tā ir individuāla dzīvnieka veterinārā ārstēšana;
 - (c) nav izmantojamas citas mākslīgās reprodukcijas metodes, piemēram, klonēšana un embriju pārstādīšana;
 - (d) šķirņu izvēle ir atbilstoša un palīdz novērst jebkādas ciešanas un nepieļaut vajadzību kropļot dzīvniekus.
 - 1.3.4. Izvēloties šķirnes vai līnijas, ņem vērā dzīvnieku spēju pielāgoties vietējiem apstākļiem, nepasliktinot to labklājību, dzīvotspēju un izturību pret slimībām. Turklāt dzīvnieku šķirnes vai līnijas izvēlas tā, lai izvairītos no konkrētām slimībām vai

veselības problēmām, kas raksturīgas intensīvā ražošanā izmantotām šķirnēm un līnijām, piemēram, cūku stresa sindroms, PSE sindroms (gaļa bāla, mīksta, atsulojas), pēkšņa nāve, spontānie aborti un grūtas dzemdības, kam nepieciešams ķeizargrieziena. Priekšroku dod vietējām šķirnēm un līnijām.

- 1.3.5. Vaislas nolūkos lauku saimniecībā var ievest nebioloģiski audzētus dzīvniekus, ja saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1974/2006² IV pielikumu šķirnes izmantošana lauksaimniecībā ir apdraudēta, un tādā gadījumā minēto šķirņu dzīvniekiem nav noteikti jābūt tādiem, kas ne reizi nav atnesušies.

1.4. Ēdināšana

1.4.1. Vispārīgas prasības attiecībā uz ēdināšanu

Attiecībā uz ēdināšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) lauksaimniecības dzīvnieku barību iegūst galvenokārt no tās lauku saimniecības, kurā dzīvnieki tiek turēti, vai no citām bioloģiskām saimniecībām tajā pašā reģionā;
- (b) lauksaimniecības dzīvniekiem izēdina bioloģisko barību, kas atbilst dzīvnieku uztura vajadzībām dažādās dzīvnieka attīstības stadijās. Ierobežota ēdināšana lopkopībā nav atļauta;
- (c) lauksaimniecības dzīvniekus ir aizliegts turēt apstākļos vai uztura režīmā, kas var veicināt anēmiju;
- (d) nobarošanas praksei jābūt atgriezeniskai jebkurā audzēšanas posmā. Piespiedu barošana ir aizliegta;
- (e) dzīvniekiem, izņemot bites, ir pastāvīga piekļuve ganībām vai rupjajai barībai;
- (f) neizmanto augšanas stimulatorus un sintētiskās aminoskābes;
- (g) zīdāmus dzīvniekus noteiktā minimālajā periodā vēlams barot ar mātes pienu;
- (h) minerālvielu izcelsmes barības sastāvdaļas, barības piedevas, dažus dzīvnieku ēdināšanā izmantotus produktus un pārstrādes palīg līdzekļus izmanto vienīgi tad, ja saskaņā ar 19. pantu tos ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.

1.4.2. Dzīvnieku ganīšana kopējās ganībās un pārdzīšana uz vasaras ganībām

1.4.2.1. Bioloģiski audzētus dzīvniekus drīkst ganīt kopējās ganībās, ja:

- (a) kopējo zemi pilnībā apsaimnieko saskaņā ar šo regulu;
- (b) visi dzīvnieki, kas nav audzēti bioloģiski un lieto attiecīgo zemi, ir cēlušies no lopkopības sistēmas, kura ir līdzvērtīga Regulas (ES) Nr. 1305/2013³ 28. un 30. pantā aprakstītajām sistēmām;
- (c) jebkurus bioloģiski audzētu dzīvnieku izcelsmes produktus šīs zemes izmantošanas laikā neuzskata par iegūtiem bioloģiskajā ražošanā, izņemot

² Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1974/2006, ar ko paredz sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), (OV L 368, 23.12.2006., 15. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.).

gadījumus, kad var pierādīt, ka bioloģiski audzēti dzīvnieki ir pietiekami nošķirti no nebioloģiski audzētiem dzīvniekiem.

1.4.2.2. Vasaras ganību periodā dzīvnieki var ganīties nebioloģiskās zemēs, kad tos pārdzen no vienām ganībām uz citām. Šajā periodā nebioloģisko barību, proti, zāli un citu augāju, kurā dzīvnieki ganās, drīkst uzņemt ne ilgāk kā 35 dienas turpceļā un atpakaļceļā kopā.

1.4.3. Pārejas perioda barība

1.4.3.1. Pārejas periodā lauku saimniecībās līdz 15 % no lauksaimniecības dzīvniekiem izēdinātās barības kopējā vidējā daudzuma drīkst iegūt, noganot vai pļaujot pastāvīgās ganības, daudzgadīgo spēkbarības augu zemes gabalus vai proteīnaugu laukus, kas pārejas perioda pirmajā gadā apsēti saskaņā ar zemes bioloģiskās apsaimniekošanas noteikumiem, ar nosacījumu, ka tie ir daļa no attiecīgās saimniecības. Pārejas perioda pirmajā gadā barību nevar izmantot pārstrādātas bioloģiskās barības ražošanā. Ja izmanto gan pārejas perioda barību, gan barību no zemes gabaliem to pārejas perioda pirmajā gadā, šādas barības kopējais īpatsvars nedrīkst pārsniegt 1.4.3.2. punktā minēto maksimālo procentuālo daļu.

1.4.3.2. Bioloģiskajās lauku saimniecībās barības devas sastāvā drīkst iekļaut vidēji līdz 20 % pārejas perioda barības, proti, barības, kas iegūta pārejas perioda otrajā gadā. Ja pārejas periodā lauku saimniecībā pārejas perioda barība ir ražota pašā saimniecībā, šo procentuālo daļu drīkst palielināt līdz 100 %.

1.4.3.3. Šīs daļas 1.4.3.1. un 1.4.3.2. punktā minētos skaitļus aprēķina ik gadu kā augu izcelsmes barības sausas procentuālo daļu.

1.4.4. Konkrētu barības sastāvdaļu un vielu izmantošana dzīvnieku barībā

Pārstrādājot bioloģisko barību un ēdinot bioloģiski audzētos dzīvniekus, var izmantot tikai bioloģiskas dzīvnieku izcelsmes barības sastāvdaļas, kā arī barības sastāvdaļas un barības piedevas, kuras saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.

1.5. Veselības aprūpe

1.5.1. Slimību profilakse

1.5.1.1. Slimību profilakses pamatā ir šķirņu un līniju izvēle, lopkopības prakse, augstas kvalitātes barība un kustēšanās iespējas, piemērots lauksaimniecības dzīvnieku blīvums un atbilstošas un piemērotas novietnes, kurās tiek uzturēti higiēniski apstākļi.

1.5.1.2. Drīkst izmantot imunoloģiskās veterinārās zāles.

1.5.1.3. Ķīmiski sintezētu alopatisko veterināro zāļu vai antibiotiku lietošana profilaktiskos nolūkos ir aizliegta.

1.5.1.4. Ir aizliegts izmantot vielas augšanas stimulēšanai vai ražīguma veicināšanai (tostarp antibiotikas, kokcidiostatus vai citus mākslīgus augšanas veicināšanas palīg līdzekļus) un hormonus vai līdzīgas vielas reprodukcijas kontrolei vai citiem nolūkiem (piemēram, meklēšanās ierosināšanai vai sinhronizēšanai).

1.5.1.5. Ja lauksaimniecības dzīvniekus iegūst no nebioloģiskām vienībām, atkarībā no vietējiem apstākļiem piemēro īpašus pasākumus, piemēram, skrīninga testus vai karantīnas periodus.

- 1.5.1.6. Attiecībā uz tīrīšanu un dezinfekciju ir atļauts lietot tikai dzīvniekiem paredzēto ēku un iekārtu tīrīšanas un dezinfekcijas līdzekļus, ko saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.
- 1.5.1.7. Novietnes, aplokus, aprīkojumu un darbarīkus pienācīgi tīra un dezinficē, lai novērstu savstarpēju inficēšanos un slimības pārnēsājošu organismu savairošanos. Fekālijas, urīnu un neapēstu vai izlijušu barību izvāc, cik vien bieži vajadzīgs, lai mazinātu smaku un nepiesaistītu kukaiņus vai grauzējus. Kukaiņu un citu kaitīgo organismu iznīcināšanai kūtīs un citās dzīvnieku turēšanas vietās var izmantot rodenticīdus (tikai slazdos) un līdzekļus, ko saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.
- 1.5.2. Veterinārā ārstēšana
 - 1.5.2.1. Ja, neraugoties uz profilakses pasākumiem, kas paredzēti dzīvnieku veselības nodrošināšanai, dzīvnieki saslimst vai tiek ievainoti, tie nekavējoties jāārstē.
 - 1.5.2.2. Slimības ārstē nekavējoties, lai nepieļautu dzīvnieku ciešanas; vajadzības gadījumā saskaņā ar stingriem nosacījumiem un veterinārārsta uzraudzībā var izmantot ķīmiski sintezētas alopātiskās veterinārās zāles, tostarp antibiotikas, ja fitoterapeitisko, homeopātisko un citu līdzekļu izmantošana ir nepiemērota. Jo īpaši jānosaka ierobežojumi attiecībā uz ārstniecības kursiem un zāļu izdalīšanās periodiem.
 - 1.5.2.3. Ja to ārstējošā iedarbība ir piemērota attiecīgajai dzīvnieku sugai un slimībai, ko paredzēts ārstēt, dod priekšroku minerālas izcelsmes barības sastāvdaļām un barības piedevām, kuras saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, un fitoterapeitiskajiem un homeopātiskajiem līdzekļiem, nevis ķīmiski sintezētām alopātiskām veterinārajām zālēm, tostarp antibiotikām.
 - 1.5.2.4. Izņemot vakcinēšanu, parazītu apkarošanu un jebkuras obligātas slimību izskaušanas programmas, kurās dzīvnieks vai dzīvnieku grupa 12 mēnešu laikā saņem vairāk nekā trīs ārstēšanas kursus ar ķīmiski sintezētām alopātiskām veterinārajām zālēm, tostarp antibiotikām, vai vairāk nekā vienu ārstēšanas kursu, ja dzīvnieka vai dzīvnieku grupas produktīvais dzīves cikls ir īsāks par vienu gadu, attiecīgos dzīvniekus vai no tiem iegūtos produktus nedrīkst pārdot kā bioloģiskus produktus un dzīvniekiem tiek piemēroti pārejas periodi, kas minēti 1.2. un 2. punktā.
 - 1.5.2.5. Zāļu izdalīšanās laiks starp pēdējās alopātisko veterināro zāļu devas ievadīšanu dzīvniekam parastos lietošanas apstākļos un bioloģiski ražotu pārtikas produktu iegūšanu no šādiem dzīvniekiem ir divreiz garāks nekā Direktīvas 2001/82/EK 11. pantā minētais zāļu izdalīšanās laiks vai, ja šis laiks nav precizēts, 48 stundas.
 - 1.5.2.6. Ir atļauta ārstēšana, kas saistīta ar cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzību un uzsākta, pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem.
- 1.6. Turēšanas apstākļi un lopkopības prakse
 - 1.6.1. Ēku izolācija, apsilde un ventilācija nodrošina to, ka gaisa cirkulācija, putekļu daudzums, temperatūra, relatīvais gaisa mitrums un gāzu koncentrācija nepārsniedz robežas, kuras garantē dzīvnieku labsajūtu. Ēkās nodrošina pietiekamu dabisko ventilāciju un apgaismojumu.
 - 1.6.2. Lauksaimniecības dzīvnieku turēšana novietnēs nav obligāta apvidos, kur ir piemēroti klimatiskie apstākļi, kas ļauj dzīvniekiem mitināties ārā. Lauksaimniecības dzīvniekiem ir pastāvīga piekļuve āra platībām, vislabāk ganībām, kad vien to pieļauj laikapstākļi un augsnes stāvoklis, ja vien, pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem,

nav noteikti ierobežojumi un pienākumi, kas saistīti ar cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzību. Dzīvniekiem ir piekļuve nojumēm vai ēnainām vietām, lai tos aizsargātu pret sliktiem laikapstākļiem.

- 1.6.3. Lauksaimniecības dzīvnieku blīvums ēkā ir tāds, lai nodrošinātu dzīvniekiem ērtības, labsajūtu un sugai raksturīgās vajadzības, kas jo īpaši ir atkarīgas no dzīvnieku sugas, šķirnes un vecuma. Ņem vērā arī dzīvnieku etoloģiskās vajadzības, kuras jo īpaši ir atkarīgas no grupas lieluma un dzīvnieku dzimuma. Lauksaimniecības dzīvnieku blīvums ir tāds, kas garantē dzīvnieku labturību, nodrošinot pietiekamu platību, kas ļauj tiem dabiski stāvēt, kustēties, viegli apgulties, apgriezties, sevi apkopt, ieņemt visas dabiskās pozas un veikt visas dabiskās kustības, piemēram, izstaipīšanos un spārnu vicināšanu.
- 1.6.4. Minimālais iekštelpu un āra platību lielums un citas novietņu īpašības dažādām dzīvnieku sugām un kategorijām ir noteiktas 2.1.4., 2.2.4., 2.3.4. un 2.4.5. punktā.
- 1.6.5. Āra platības var būt daļēji nosegtas. Lieveņus neuzskata par āra platību.
- 1.6.6. Kopējais dzīvnieku blīvums nedrīkst pārsniegt 170 kg organiskā slāpekļa uz vienu lauksaimniecības platības hektāru gadā.
- 1.6.7. Lai noteiktu piemērotu lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu, kā minēts 1.6.6. punktā, kompetentā iestāde paredz nosacītās liellopu vienības, kuras ir līdzvērtīgas 1.6.6. punktā minētajam limitam, ievērojot skaitļus, kas noteikti īpašajās lopkopības prasībās.
- 1.7. Dzīvnieku labturība
 - 1.7.1. Visām personām, kas ir iesaistītas dzīvnieku turēšanā, ir nepieciešamās pamatzināšanas un prasmes attiecībā uz dzīvnieku veselību un labturību.
 - 1.7.2. Lopkopības prakse, tostarp dzīvnieku blīvums un turēšanas apstākļi, nodrošina, ka ir ievērotas dzīvnieku attīstības, fizioloģiskās un etoloģiskās vajadzības.
 - 1.7.3. Lauksaimniecības dzīvniekiem ir pastāvīga piekļuve āra platībām, ieteicams, ganībām, kad vien to ļauj laikapstākļi un augsnes stāvoklis, ja vien, pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem, nav paredzēti ierobežojumi un pienākumi, kas ir saistīti ar cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzību.
 - 1.7.4. Lauksaimniecības dzīvnieku skaitu ierobežo, lai līdz minimumam samazinātu pārmērīgu noganīšanu, augsnes izmīdīšanu, eroziju vai piesārņojumu, ko rada dzīvnieki vai to mēslu izkliešana.
 - 1.7.5. Kad piemēro 8. panta 5. punktu un šīs daļas 1.4.2.2. punktu, bioloģiskās lauksaimniecības dzīvniekus tur atsevišķi no citiem lauksaimniecības dzīvniekiem.
 - 1.7.6. Lauksaimniecības dzīvnieku piesiešana vai izolēšana ir aizliegta, izņemot atsevišķus dzīvniekus uz ierobežotu laiku un tiktāl, ciktāl tas ir pamatoti veterināru iemeslu dēļ. Kompetentās iestādes var atļaut liellopus mikrouzņēmumos turēt piesietus, ja liellopus nav iespējams turēt grupās, kas atbilst to etoloģiskajām vajadzībām, nodrošinot to, ka tiem ganību periodā ir pieejamas ganības un vismaz divreiz nedēļā ir pieejamas āra platības, ja ganīšana nav iespējama.
 - 1.7.7. Līdz minimumam ierobežo lauksaimniecības dzīvnieku transportēšanas ilgumu.
 - 1.7.8. Visas dzīvnieka dzīves laikā, tostarp kaušanas laikā, līdz minimumam samazina jebkādu ciešanu nodarīšanu.

- 1.7.9. Dzīvnieki sakropļošana ir aizliegta.
- 1.7.10. Jebkāda veida ciešanas dzīvniekiem samazina līdz minimumam, lietojot piemērotus anestēzijas un/vai pretsāpju līdzekļus un nodrošinot, ka operāciju veic tikai vispiemērotākajā vecumā un to dara kvalificēts personāls.
- 1.7.11. Fiziska kastrācija ir atļauta vienīgi tādēļ, lai saglabātu produktu kvalitāti un tradicionālo audzēšanas praksi, bet tikai tad, ja lieto piemērotus anestēzijas vai pretsāpju līdzekļus un nodrošina, ka operāciju veic tikai vispiemērotākajā vecumā un to dara kvalificēts personāls.
- 1.7.12. Dzīvnieku iekraušanu un izkraušanu veic, nelietojot nekādas elektriskas ierīces dzīvnieku fiziskai ietekmēšanai. Ir aizliegta jebkādu alopātisku nomierinošu līdzekļu lietošana pirms transportēšanas vai tās laikā.

2. Prasības attiecībā uz konkrētām lauksaimniecības dzīvnieku sugām

2.1. Liellopu, aitu un kazu audzēšana

2.1.1. Pāreja

Lai liellopus, aitas un kazas un to produktus uzskatītu par bioloģiskiem, šajā regulā izklāstītajiem ražošanas noteikumiem jābūt ievērotiem vismaz:

- (a) 12 mēnešus un katrā ziņā vismaz trīs ceturtdaļas no dzīves ilguma attiecībā uz gaļas ražošanai paredzētiem liellopiem;
- (b) sešus mēnešus attiecībā uz aitām un kazām, un piena ražošanai paredzētiem dzīvniekiem.

2.1.2. Ēdināšana

Attiecībā uz ēdināšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) liellopiem, aitām un kazām nodrošina pieeju ganībām, kad vien apstākļi to atļauj;
- (b) neatkarīgi no a) apakšpunkta liellopu tēviņiem, kas vecāki par vienu gadu, nodrošina pieeju ganībām vai āra platībai;
- (c) ja liellopiem, aitām un kazām ganīšanas periodā ir pieeja ganībām un ja ziemas novietņu sistēma dzīvniekiem nodrošina kustību brīvību, drīkst atcelt prasību nodrošināt āra platības ziemas mēnešos;
- (d) izņemot to laikposmu gadā, kad dzīvnieki atrodas vasaras ganībās saskaņā ar 1.4.2.2. punktu, vismaz 90 % barības ir ražoti pašu saimniecībā vai, ja tas nav iespējams, ir ražoti sadarbībā ar citām bioloģiskajām saimniecībām tajā pašā reģionā;
- (e) liellopu, aitu un kazu audzēšanas sistēmas pamatā ir maksimāla ganību izmantošana atkarībā no ganību pieejamības dažādos gadalaikos. Liellopu, aitu un kazu dienas devā vismaz 60 % sausas veido rupjā barība, svaiga vai kaltēta barība vai skābbarība. Tomēr piena lopiem šo normu ir pieļaujams samazināt līdz 50 % ne ilgāk kā trīs mēnešus agrās laktācijas periodā;
- (f) visus zīdāmos liellopus, aitas un kazas vēlams barot ar mātes pienu – liellopus vismaz trīs mēnešus, aitas un kazas vismaz 45 dienas.

2.1.3. Īpaši turēšanas apstākļi

Attiecībā uz turēšanas apstākļiem piemēro šādus noteikumus:

- (a) liellopu, aitu un kazu novietnēs ir gluda, bet ne slidena grīda. Vismaz pusei no iekštelpu platības, kas norādīta 2.1.4. punktā iekļautajā tabulā, kurā noteikta minimālā platība liellopiem, aitām un kazām, ir vienlaidus grīda, t. i., bez redelēm vai režģu konstrukcijām;
- (b) novietnēs ir ērta, tīra un sausa pietiekama lieluma gulēšanas un atpūtas platība, kurai ir vienlaidus grīda bez redelēm. Atpūtas platībā ierīko plašu, sausu gulvietu, kas nokaisīta ar pakaišu materiālu. Pakaišu sastāvā ir salmi vai cits piemērots dabisks materiāls. Pakaišus drīkst uzlabot un bagātināt ar jebkuru minerālproduktu, kuru saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju;
- (c) neatkarīgi no Padomes Direktīvas 2008/119/EK⁴ 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta un 3. panta 1. punkta otrās daļas ir aizliegta teļu turēšana atsevišķos aizgaldos pēc vienas nedēļas vecuma sasniegšanas, izņemot atsevišķus dzīvniekus uz ierobežotu laiku un tiktāl, ciktāl tas ir pamatoti veterināru iemeslu dēļ.

2.1.4. Lauksaimniecības dzīvnieku blīvums

Liellopu, aitu un kazu skaits uz hektāru atbilst šādiem limitiem.

Klase vai suga	Maksimālais dzīvnieku skaits uz hektāru, līdzvērtīgs 170 kg N/ha gadā
Nobarojamie teļi	5
Citi liellopi, kas nav sasnieguši viena gada vecumu	5
Liellopu tēviņi vecumā no viena līdz diviem gadiem	3,3
Liellopu mātītes vecumā no viena līdz diviem gadiem	3,3
Liellopu tēviņi, sākot no divu gadu vecuma	2
Vaislas teles	2,5
Nobarojamas teles	2,5
Piena govīs	2
Kaujamas piena govīs	2
Citas govīs	2,5
Kazas	13,3
Aitas	13,3

⁴

Padomes 2008. gada 18. decembra Direktīva 2008/119/EK, ar ko nosaka obligātos standartus teļu aizsardzībai (OV L 10, 15.1.2009., 7. lpp.).

Minimālās iekštelpu un āra platības un citi liellopu, aitu un kazu turēšanas apstākļi ir šādi.

	Iekštelpu platība (dzīvniekiem pieejamā neto platība)		Āra platība (pastaigu laukums, izņemot ganības)
	Minimālais dzīvsvars (kg)	m ² vienam dzīvniekam	m ² vienam dzīvniekam
Vaislas un nobarojamie liellopi	līdz 100	1,5	1,1
	līdz 200	2,5	1,9
	līdz 350	4,0	3
	virs 350	5, bet ne mazāk kā 1 m ² /100 kg	3,7, bet ne mazāk kā 0,75 m ² /100 kg
Piena govīs		6	4,5
Vaislas buļļi		10	30
Aitas un kazas		1,5 vienai aītai/kazai	2,5
		0,35 vienam jēram/kazlēnam	2,5; 0,5 vienam jēram/kazlēnam

2.2. Zirgu dzimtas dzīvnieku audzēšana

2.2.1. Pāreja

Lai zirgu dzimtas dzīvniekus un to produktus uzskatītu par bioloģiskiem, šajā regulā izklāstītajiem ražošanas noteikumiem jābūt ievērotiem vismaz:

- 12 mēnešus un katrā ziņā vismaz trīs ceturtdaļas no dzīves ilguma attiecībā uz gaļas ražošanai paredzētiem dzīvniekiem;
- sešus mēnešus attiecībā uz piena ražošanai paredzētiem dzīvniekiem.

2.2.2. Ēdināšana

Attiecībā uz ēdināšanu piemēro šādus noteikumus:

- zirgu dzimtas dzīvniekiem nodrošina pieeju ganībām, kad vien apstākļi to atļauj;
- ja zirgu dzimtas dzīvniekiem ganīšanas perioda laikā ir pieeja ganībām un ja ziemas novietņu sistēma dzīvniekiem nodrošina kustību brīvību, drīkst atcelt prasību nodrošināt āra platības ziemas mēnešos;
- izņemot to laikposmu gadā, kad dzīvnieki atrodas vasaras ganībās saskaņā ar 1.4.2.2. punktu, vismaz 90 % barības ir ražoti pašu saimniecībā vai, ja tas nav iespējams, ir ražoti sadarbībā ar citām bioloģiskajām saimniecībām tajā pašā reģionā;
- zirgu dzimtas dzīvnieku audzēšanas sistēmas pamatā ir maksimāla ganību izmantošana atkarībā no ganību pieejamības dažādos gadalaikos. Zirgu dzimtas

dzīvnieku dienas devā vismaz 60 % sausnas veido rupjā barība, svaiga vai kaltēta barība vai skābbarība;

- (e) visus zīdāmos zirgu dzimtas dzīvniekus vēlams barot ar mātes pienu vismaz trīs mēnešus.

2.2.3. Īpaši turēšanas apstākļi

Attiecībā uz turēšanas apstākļiem piemēro šādus noteikumus:

- (a) zirgu dzimtas dzīvnieku novietnēs ir gluda, bet ne slidena grīda. Vismaz pusei no iekštelpu platības, kas norādīta 2.2.4. punktā iekļautajā tabulā, kurā noteikta minimālā platība zirgu dzimtas dzīvniekiem, ir vienlaidus grīda, t. i., bez redelēm vai režģu konstrukcijām;
- (b) novietnēs ir ērta, tīra un sausa pietiekama lieluma gulēšanas un atpūtas platība, kurai ir vienlaidus grīda bez redelēm. Atpūtas platībā ierīko plašu, sausu gulvietu, kas nokaisīta ar pakaišu materiālu. Pakaišu sastāvā ir salmi vai cits piemērots dabisks materiāls. Pakaišus drīkst uzlabot un bagātināt ar jebkuru minerālproduktu, kuru saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā kā mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju.

2.2.4. Lauksaimniecības dzīvnieku blīvums

Zirgu dzimtas dzīvnieku skaits uz hektāru atbilst šādiem limitiem.

Klase vai suga	Maksimālais dzīvnieku skaits uz hektāru, līdzvērtīgs 170 kg N/ha gadā
Zirgu dzimtas dzīvnieki, kas vecāki par sešiem mēnešiem	2

Minimālās iekštelpu un āra platības un citi zirgu dzimtas dzīvnieku turēšanas apstākļi ir šādi.

	Iekštelpu platības (dzīvniekiem pieejamā neto platība)		Āra platības (pastaigu laukums, izņemot ganības)
	Minimālais dzīvsvars (kg)	m ² vienam dzīvniekam	m ² vienam dzīvniekam
Vaislas un nobarojamie zirgu dzimtas dzīvnieki	līdz 100	1,5	1,1
	līdz 200	2,5	1,9
	līdz 350	4,0	3
	virs 350	5, bet ne mazāk kā 1 m ² /100 kg	3,7, bet ne mazāk kā 0,75 m ² /100 kg

2.3. Cūku audzēšana

2.3.1. Pāreja

Lai cūkas un to produktus uzskatītu par bioloģiskiem, šajā regulā izklāstītajiem ražošanas noteikumiem jābūt ievērotiem vismaz sešus mēnešus.

2.3.2. Ēdināšana

Attiecībā uz ēdināšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) vismaz 60 % barības ir ražoti pašu saimniecībā vai, ja tas nav iespējams, ir ražoti sadarbībā ar citām tā paša reģiona bioloģiskajām saimniecībām vai bioloģiskās barības ražotājiem;
- (b) visus zīdāmos cūku dzimtas dzīvniekus vēlams barot ar mātes pienu vismaz 40 dienas;
- (c) cūku dienas devā iekļauj rupjo barību, svaigu vai kaltētu barību vai skābbarību.

2.3.3. Īpaši turēšanas apstākļi

Attiecībā uz turēšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) cūku novietnēs ir gluda, bet ne slidena grīda. Vismaz pusei no iekštelpu platības, kas norādīta 2.3.4. punktā iekļautajā tabulā, kurā noteiktas minimālās platības cūkām, ir vienlaidus grīda, t. i., bez redelēm vai režģu konstrukcijām;
- (b) cūku novietnēs ir ērta, tīra un sausa pietiekama lieluma gulēšanas un atpūtas platība, kurai ir vienlaidus grīda bez redelēm. Atpūtas platībā ierīko plašu, sausu guļvietu, kas nokaisīta ar pakaišu materiālu. Pakaišu sastāvā ir salmi vai cits piemērots dabisks materiāls. Pakaišus drīkst uzlabot un bagātināt ar jebkuru minerālproduktu, kuru saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju;
- (c) sivēnmātes tur grupās, izņemot grūsnības beigu posmus un zīdīšanas periodu;
- (d) sivēnus nedrīkst turēt aizgaldos ar caurumotu grīdu (*flat decks*) vai sivēnu būros;
- (e) pastaigu laukumus ierīko tā, lai cūkas varētu izkārnīties un rakņāties. Rakņāšanās nolūkam var izmantot dažādu veidu substrātus.

2.3.4. Lauksaimniecības dzīvnieku blīvums

Cūku skaits uz hektāru atbilst šādiem limitiem.

Klase vai suga	Maksimālais dzīvnieku skaits uz hektāru, līdzvērtīgs 170 kg N/ha gadā
Sivēni	74
Vaislas sivēnmātes	6,5
Nobarojamās cūkas	14
Citas cūkas	14

Minimālās iekštelpu un āra platības un citi cūku turēšanas apstākļi ir šādi.

	Iekštelpu platības (dzīvniekiem pieejamā neto platība)		Āra platības (pastaigu laukums, izņemot ganības)
	Minimālais	m ² vienam dzīvniekam	m ² vienam dzīvniekam

	dzīvsvars (kg)		
Sivēnmātes pēc atnešanās, ar sivēniem līdz 40 dienām		7,5 vienai sivēnmātei	2,5
Nobarojamās cūkas	līdz 50	0,8	0,6
	līdz 85	1,1	0,8
	līdz 110	1,3	1
Sivēni	pēc 40 dienu sasniegšanas un līdz 30 kg	0,6	0,4
Vaislas cūkas		2,5 vienai mātītei	1,9
		6 vienam tēviņam Ja aizgaldā notiek lecinašana: 10 m ² vienam kuilim	8,0

2.4. Mājputnu audzēšana

2.4.1. Pāreja

Lai mājputnus un to produktus uzskatītu par bioloģiskiem, šajā regulā izklāstītajiem ražošanas noteikumiem jābūt ievērotiem vismaz:

- (a) 10 nedēļas attiecībā uz gaļas ražošanai paredzētiem mājputniem, kuri ievesti saimniecībā pirms trīs dienu vecuma sasniegšanas;
- (b) sešas nedēļas attiecībā uz olu ražošanai paredzētiem mājputniem.

2.4.2. Mājputnu izcelsme

Mājputnus audzē, līdz tie sasniedz minimālo kaušanas vecumu, izņemot gadījumus, kad tie ir lēnaudzīgu līniju mājputni, kuras noteikusi kompetentā iestāde. Ja lauksaimnieks neizmanto lēnaudzīgas mājputnu līnijas, piemēro šādu minimālo kaušanas vecumu:

- (a) 81 diena cāļiem;
- (b) 150 dienas kapauniem;
- (c) 49 dienas Pekinas pīlēm;
- (d) 70 dienas muskuspīļu mātītēm;
- (e) 84 dienas muskuspīļu tēviņiem;
- (f) 92 dienas meža pīlēm;
- (g) 94 dienas pārļu vistām;
- (h) 140 dienas tītaru tēviņiem un cepeša zosīm;
- (i) 100 dienas tītaru mātītēm.

2.4.3. Ēdināšana

Attiecībā uz ēdināšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) vismaz 60 % barības ir ražoti pašu saimniecībā vai, ja tas nav iespējams, ir ražoti sadarbībā ar citām tā paša reģiona bioloģiskajām saimniecībām vai barības ražotājiem;
- (b) dienas devā iekļauj rupjo barību, svaigu vai kaltētu barību vai skābbarību.

2.4.4. Īpaši turēšanas apstākļi

Attiecībā uz turēšanas apstākļiem piemēro šādus noteikumus:

- (a) mājputnus nedrīkst turēt būros;
- (b) ūdensputniem ir nodrošināta piekļuve ūdenstecei, dīķim, ezeram vai baseinam, kad vien laikapstākļi un higiēnas apstākļi to atļauj, lai ievērotu to sugai raksturīgās vajadzības un dzīvnieku labturības prasības; kad laikapstākļi to neatļauj, ūdensputniem nodrošina piekļuvi ūdenim, kurā tie var iemērt galvu, lai notīrītu spalvas;
- (c) mājputniem nodrošina piekļuvi āra platībai vismaz vienu trešdaļu no to dzīves. Āra platības mājputniem galvenokārt ir klātas ar veģetāciju un aprīkotas ar aizsardzības ierīcēm, un putni tajās var viegli piekļūt pietiekamam skaitam dzirdināšanas siļū;
- (d) ja mājputnus tur iekštelpās Savienības tiesību aktos noteiktu ierobežojumu vai pienākumu dēļ, tiem nodrošina pastāvīgu piekļuvi pietiekamam daudzumam rupjās barības un piemērota materiāla, lai apmierinātu mājputnu etoloģiskās vajadzības;
- (e) visu mājputnu novietnes atbilst šādiem nosacījumiem:
 - i) vismaz viena trešdaļa platības ir ar vienlaidus grīdu, t. i., bez redelēm vai režģu konstrukcijām, un klāta ar pakaišiem, piemēram, salmiem, zāgskaidām, smiltīm vai kūdru,
 - ii) dējējvistu novietnēs pietiekami liela platība no vistām pieejamās grīdas ir viegli pieejama putnu mēslu savākšanai,
 - iii) mājputniem ir laktas, kuru izmērs un skaits atbilst grupas un putnu lielumam, kā norādīts 2.4.5. punktā iekļautajā tabulā, kurā noteiktas minimālās iekštelpu un āra platības un citi mājputnu turēšanas apstākļi,
 - iv) novietnes ārējā robežai, tostarp lievenim, ja tāds ir, ir atveramas ieejas/izejas lūkas, kuru izmērs ir piemērots putniem, un šo lūku kopējais garums ir vismaz 4 m uz 100 m² no putniem pieejamās novietnes platības. Ja ir lievenis, starp novietni un lieveni ierīkotās iekšējās lūkas kopējais garums ir 2 m uz 100 m² novietnes platības. Ir jānodrošina iespēja lievenim piekļūt divdesmit četras stundas diennaktī,
 - v) mājputnu novietnes ir celtas tā, lai visiem putniem nodrošinātu vieglu piekļuvi āra platībai, t. i., maksimālais attālums no jebkuras vietas novietnē līdz tuvākajai ārējai lūkai nedrīkst pārsniegt 15 m,
 - vi) daudzstāvu sistēmās izmantojamā platība nav izvietota vairāk kā trīs stāvos, ieskaitot pirmo stāvu. Attālums starp stāviem vai vidējo zonu, piemēram, dēšanas vietām, nedrīkst pārsniegt 1 m. Ir jānodrošina iespēja augstākajos stāvos iztīrīt putnu mēslus, izmantojot automatizētu sistēmu;

- (f) dabisko gaismu drīkst papildināt ar mākslīgo apgaismojumu, lai nodrošinātu ne vairāk kā 16 gaismas stundas dienā un vismaz astoņas stundu ilgu nepārtrauktu nakts atpūtas periodu bez mākslīgā apgaismojuma;
- (g) atsevišķu mājputnu ganāmpulku audzēšanas starplaikos novietnes iztukšo. Novietnes un iekārtas šajā laikā tīra un dezinficē. Turklāt tad, kad katra mājputnu ganāmpulka audzēšana ir pabeigta, aplokus uz dalībvalstu noteiktu laiku atstāj tukšus, lai ļautu veģetācijai ataugt. Šīs prasības nepiemēro mājputniem, kurus neaudzē ganāmpulkos, netur aplokus un kuri var brīvi staigāt visu dienu.

2.4.5. Mājputnu blīvums

Maksimālais mājputnu skaits uz hektāru atbilst šādiem limitiem.

Klase vai suga	Maksimālais putnu skaits uz hektāru, līdzvērtīgs 170 kg N/ha gadā
Broileri	580
Dējējvistas	230

Minimālās iekārtu un āra platības un citi *Gallus gallus* sugas putnu turēšanas apstākļi ir šādi.

	<i>Vaislas putni/ vecāki</i>	<i>Jaunputni</i>		<i>Nobarojamie putni</i>		<i>Kapauni</i>	<i>Dējējvistas</i>
Vecums	Vaislas putni	Cāļi, 0–8 nedēļas	Jaunvistas, 9–18 nedēļas	Sākumposms, 0–21 diena	Beigu posms, 22–81 diena	22–150 dienas	19 nedēļas vecas vai vecākas dējējvistas
Maksimālais blīvums novietnē (putni uz vienu m ² izmantojamās platības) stacionārās vai pārvietojamās novietnēs	6 putni	24 putni, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	15 putni, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	20 putni, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10 putni, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10 putni, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	6 putni
Laktas garums (cm)							18
Daudzstāvu sistēmu papildu limiti/m ² no pirmā stāva platības (tostarp lievenis, ja tas pieejams 24 h diennaktī)	9 putni	36 putni, izņemot lieveni	22 putni	Parasti nepiemēro			9 putni

Putnu ganāmpulka limiti	3000, ieskaitot tēviņus	10 000*	3300	10 000*	4800	2500	3000
Blīvums āra aplokā (m ² vienam putnam), ja nav pārsniegts limits 170 kg N/ha gadā	4	1	4	1	4	4	4

* Var sadalīt, lai izveidotu 3x3000 vai 2x4800 ganāmpulkus.

Minimālās iekštelpu un āra platības un citi tādu putnu turēšanas apstākļi, kas nav *Gallus gallus* sugas putni, ir šādi.

	<i>Tītari</i>		<i>Zosis</i>	<i>Pīles</i>				<i>Pērļu visticas</i>
Veids	Tēviņi	Māfītes	Visas	Pekinas pīles	Muskuspīļu tēviņi	Muskuspīļu māfītes	Meža pīles	Visas
Maksimālais blīvums novietnē (putni uz vienu izmantojamās platības m ²) stacionārās vai pārvietojamās novietnēs	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²	10, nepārsniedzot 21 kg dzīvsvāra uz m ²
Laktas garums (cm)	40	40	Parasti nepiemēro	Parasti nepiemēro	40	40	Parasti nepiemēro	20
Putnu ganāmpulka ierobežojumi	2500	2500	2500	4000 mātišu 3200 tēviņu	3200	4000	3200	5200
Blīvums āra aplokā (m ² vienam putnam), ja nav pārsniegts limits 170 kg N/ha gadā	10	10	15	4,5	4,5	4,5	4,5	4

2.4.6. Piekļuve āra platībām

Attiecībā uz piekļuvi āra platībām piemēro šādus noteikumus:

- mājputniem nodrošina piekļuvi āra platībai vismaz vienu trešdaļu no to dzīves. Jo īpaši nepārtrauktu piekļuvi āra platībām dienā nodrošina pēc iespējas agrākā vecumā, kad vien fizioloģiskie un fiziskie apstākļi to atļauj, izņemot

gadījumus, kad ir noteikti pagaidu ierobežojumi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;

- (b) āra platības mājputniem galvenokārt ir klātas ar augāju, kuru veido dažādi augi, un aprīkotas ar aizsardzības ierīcēm, un putni tajās var viegli piekļūt pietiekamam skaitam dzirdināšanas siļu. Veģetāciju āra platībā regulāri nopļauj un izvāc, lai mazinātu barības vielu iespējamu pārpalikumu. Āra platības nedrīkst sniegties tālāk par 150 m no mājputnu novietnes tuvākās lūkas. Tomēr ir atļauts attālums līdz 350 m no mājputnu novietnes tuvākās lūkas, ja visā āra aplokā vienādos attālos atrodas pietiekams skaits nojumju un dzirdināšanas siļu, proti, ir vismaz četras nojumes uz hektāru;
- (c) ja minētajā platībā barība ir pieejama ierobežotā daudzumā, piemēram, tāpēc, ka zemi ilgi klāj sniegs vai valda sausums, mājputniem ir vajadzīga papildu barošana ar rupjo barību;
- (d) ja mājputnus tur iekštelpās Savienības tiesību aktos noteiktu ierobežojumu vai pienākumu dēļ, tiem nodrošina pastāvīgu piekļuvi pietiekamam daudzumam rupjās barības un piemērota materiāla, lai apmierinātu mājputnu etoloģiskās vajadzības.

2.4.7. Dzīvnieku labturība

Dzīvju mājputnu noplūkšana ir aizliegta.

2.5. Biškopība

2.5.1. Pāreja

Biškopības produktus var pārdot ar atsauci uz bioloģisko ražošanu tikai tad, ja šajā regulā izklāstītie bioloģiskās ražošanas noteikumi ir izpildīti vismaz vienu gadu.

Pārejas periodā vasku aizstāj ar bioloģiskajā biškopībā iegūtu vasku.

2.5.2. Bišu izcelsme

Priekšroku dod *Apis mellifera* un tās vietējiem ekotipiem.

2.5.3. Barošana

Attiecībā uz barošanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) ražošanas sezonas beigās stropos atstāj pietiekamu medus un ziedputekšņu rezervi, lai bites varētu pārziemot;
- (b) bišu saimju piebarošana ir atļauta vienīgi tad, ja to izdzīvošana ir apdraudēta klimatisko apstākļu dēļ. Tās piebaro ar bioloģiski ražotu medu, bioloģiski ražotiem cukura sīrupiem vai bioloģiski ražotu cukuru.

2.5.4. Īpaši noteikumi par slimību profilaksi un veterināro ārstēšanu biškopībā

Attiecībā uz slimību profilaksi un veterināro ārstēšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) lai aizsargātu rāmjus, stropus un kāres, jo īpaši no kaitīgajiem organismiem, ir atļauts izmantot tikai rodenticīdus (tikai slazdos) un piemērotus līdzekļus, kurus saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā;
- (b) dravas dezinfekcijai ir atļauta fiziska apstrāde, piemēram, ar tvaiku vai atklātu liesmu;

- (c) tranu perējuma iznīcināšana ir atļauta, tikai lai novērstu *Varroa destructor* invāziju;
- (d) ja, neraugoties uz visiem profilakses pasākumiem, saimes saslimst vai tiek inficētas, tās nekavējoties ārstē, un, ja vajadzīgs, šīs saimes var novietot izolētās dravās;
- (e) *Varroa destructor* invāzijas gadījumos var lietot skudrskābi, pienskābi, etiķskābi un skābeņskābi, kā arī mentolu, timolu, eikaliptolu vai kamparu;
- (f) ja piemēro ārstēšanu ar ķīmiski sintezētiem alopātiskiem līdzekļiem, tad šajā laikposmā saimes, kas tiek ārstētas, novieto izolētās dravās un visu vasku aizstāj ar bioloģiskā biškopībā iegūtu vasku. Pēc tam šīm saimēm piemēro vienu gadu ilgu pārejas periodu, kas paredzēts 2.5.1. punktā;
- (g) šā punkta f) apakšpunkts neattiecas uz līdzekļiem, ko saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.

2.5.5. Īpaši bišu turēšanas apstākļi

Attiecībā uz turēšanas apstākļiem piemēro šādus noteikumus:

- (a) bišu dravas novieto apvidos, kuros ir iespējams nodrošināt to, ka nektārs un ziedputekšņi tiek iegūti galvenokārt no bioloģiski audzētiem kultūraugiem vai, attiecīgos gadījumos, savvaļas augiem vai tādiem nebioloģiski apsaimniekotiem mežiem vai kultūraugiem, kurus apstrādā tikai ar tādām metodēm, kam ir neliela ietekme uz vidi;
- (b) dravas jātur pietiekamā attālumā no avotiem, kas var radīt biškopības produktu piesārņojumu vai bišu veselības pasliktināšanos;
- (c) dravu novietojums ir tāds, ka 3 km rādiusā no dravas par nektāra un ziedputekšņu avotiem kalpo galvenokārt bioloģiski audzēti kultūraugi vai savvaļas veģetācija vai kultūraugi, kuri apstrādāti ar metodēm, kam ir neliela ietekme uz vidi, kas ir līdzvērtīgas Regulas (ES) Nr. 1305/2013 28. un 30. pantā paredzētajām metodēm un nevar ietekmēt biškopības atzīšanu par bioloģisko biškopību. Minētās prasības nepiemēro laikā, kad nenotiek ziedēšana, vai bišu saimju ziemošanas laikā;
- (d) stropus un materiālus, ko izmanto biškopībā, gatavo galvenokārt no dabiskiem materiāliem, kas nerada vides vai biškopības produktu piesārņojuma risku.

2.5.6. Īpaši noteikumi par biškopības praksi

Attiecībā uz biškopības praksi piemēro šādus noteikumus:

- (a) bišu vasku jaunām kārēm ņem no bioloģiskās ražošanas vienībām;
- (b) stropus var lietot tikai dabiskus produktus, piemēram, propolisu, vasku un augu eļļas;
- (c) medus ievākšanas laikā nedrīkst izmantot ķīmiskos sintētiskos repelentus;
- (d) medu nedrīkst izņemt no kārēm, kurās ir peri;
- (e) biškopība nav uzskatāma par bioloģisku, ja ar biškopību nodarbojas reģionos vai apvidos, ko dalībvalstis ir noteikušas par reģioniem vai apvidiem, kuros bioloģiskā biškopība nav iespējama.

2.5.7. Dzīvnieku labturība

Attiecībā uz dzīvnieku labturību piemēro šādus noteikumus:

- (a) bišu iznīcināšana šūnās kā metode, kas saistīta ar biškopības produktu ievākšanu, ir aizliegta;
- (b) ir aizliegta bišu māšu sakropļošana, piemēram, spārnu apgriešana.

III daļa. Ražošanas noteikumi, kas piemērojami jūras aļģēm un akvakultūras dzīvniekiem

1. Definīcijas

Šajā daļā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “slēgta akvakultūras recirkulācijas iekārta” ir iekārta, kurā ar akvakultūru nodarbojas noslēgtā vidē uz sauszemes vai uz kuģa un kurā notiek ūdens recirkulācija, un kurai nepieciešama pastāvīga ārēja enerģijas pievade, lai stabilizētu vidi, kurā atrodas akvakultūras dzīvnieki;
- (2) “enerģija no atjaunojamiem avotiem” ir enerģija no atjaunojamiem nefosiliem avotiem, piemēram, vēja, saules, ģeotermālā, viļņu, paisuma un bēguma, hidroelektrostaciju enerģija, atkritumu poligonu gāze, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu gāze un biogāzes;
- (3) “inkubators” ir vieta, kur notiek akvakultūras dzīvnieku, konkrēti zivju, gliemju, vēžveidīgo un adatādainu, pavairošana, izšķilšanās un audzēšana agrīnajos dzīves posmos;
- (4) “mazuļu novietne” ir vieta, kurā norisinās audzēšanas starpposms pēc inkubatora un pirms nobarošanas posma. Mazuļu novietnes posms tiek pabeigts ražošanas cikla pirmajā trešdaļā, izņemot sugām, kuru attīstības ciklā ir smoltifikācijas stadija;
- (5) “piesārņojums” ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK⁵ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/56/EK⁶ minēto vielu vai enerģijas tieša vai netieša ievadīšana ūdens vidē tajos ūdeņos, kur attiecīgi piemēro minētās direktīvas;
- (6) “polikultūra” ir divu vai vairāku sugu, kuras parasti pārstāv dažādus trofiskos līmeņus, audzēšana vienā kultūras vienībā;
- (7) “ražošanas cikls” ir akvakultūras dzīvnieka vai jūras aļģu dzīves ilgums no agrīnā dzīves posma (akvakultūras dzīvniekiem – apaugļoti ikri) līdz ieguvei;
- (8) “vietēji audzētas sugas” ir tādas sugas, kas nav ne svešzemju, ne arī vietējā areālā nesastopamas sugas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 708/2007⁷, kā arī minētās regulas IV pielikumā uzskaitītās sugas;
- (9) “ielaiduma blīvums” ir akvakultūras dzīvnieku dzīvsvars uz kubikmetru ūdens jebkurā nobarošanas posma laikā vai – plekstveidīgo zivju un garneļu gadījumā – svars uz virsmas kvadrātmetru.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīva 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

⁷ Padomes 2007. gada 11. jūnija Regula (EK) Nr. 708/2007 par svešzemju un vietējā areālā nesastopamu sugu izmantošanu akvakultūrā (OV L 168, 28.6.2007., 1. lpp.).

2. Vispārīgas prasības

- 2.1. Darbības norisinās tādās vietās, kur nenotiek piesārņošana ar produktiem vai vielām, kuras nav atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, vai piesārņotājiem, kas apdraudētu produktu bioloģisko raksturu.
- 2.2. Bioloģiskās un nebioloģiskās ražošanas vienības pienācīgi nodala vienu no otras, ievērojot dalībvalstu noteiktos minimālos attālumus, ja šādi minētie attālumi nodalīšanai ir noteikti. Šādu nodalīšanas pasākumu pamatā ir dabiskā atrašanās vieta, atsevišķas ūdens sadales sistēmas, attālums, plūdmaiņu ietekme un bioloģiskās ražošanas vienības novietojums augšup vai lejup pa straumi. Jūras aļģu ražošanu neuzskata par bioloģisku, ja tās ražo vietās vai apvidos, kurus dalībvalstu iestādes noteikušas par bioloģiskajai akvakultūrai vai jūras aļģu ieguvei nepiemērotām vietām vai apvidiem.
- 2.3. Lai noskaidrotu, kādi ir ražošanas vienības darbības apstākļi un tās tiešā vide un kādas ir darbības iespējamās sekas, jāveic ražošanas vienībai samērīga apjoma vides novērtējums par visām jaunajām bioloģiskās ražošanas darbībām, kurās gadā paredzēts saražot vairāk nekā 20 tonnu akvakultūras produktu. Šo vides novērtējumu operators iesniedz kontroles iestādei vai kontroles institūcijai. Vides novērtējuma satura pamatā ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES⁸ IV pielikums. Ja vienībā jau ir veikts līdzvērtīgs novērtējums, to atļauts izmantot šim nolūkam.
- 2.4. Attiecībā uz akvakultūru un jūras aļģu ieguvi operators iesniedz ilgtspējīgas pārvaldības plānu, kura apjoms ir proporcionāls ražošanas vienības apjomam.
- 2.5. Plānu katru gadu atjaunina, un tajā sīki apraksta darbības ietekmi uz vidi, veicamo vides monitoringu un uzskaita veicamos pasākumus, lai līdz minimumam samazinātu negatīvo ietekmi uz apkārtējo ūdens un sauszemes vidi, tostarp, attiecīgā gadījumā, mazinātu barības vielu izvadīšanu vidē ražošanas cikla laikā vai gadā. Plānā iekļauj tehniskā aprīkojuma uzraudzību un remontu.
- 2.6. Akvakultūras un jūras aļģu audzēšanas operatori ilgtspējīgas pārvaldības plāna ietvaros izstrādā atkritumu daudzuma samazināšanas grafiku, kura piemērošanu sāk reizē ar darbības uzsākšanu. Siltumu kā blakusproduktu iespēju robežās iegūst tikai no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Jūras aļģu ieguves sākumā veic vienreizēju biomasas daudzuma novērtējumu.

3. Prasības attiecībā uz jūras aļģēm

Papildus 7., 8., 9. un 12. pantā un, attiecīgā gadījumā, 2. iedaļā paredzētajiem vispārīgajiem ražošanas noteikumiem attiecībā uz jūras aļģu ievākšanu un audzēšanu piemēro šajā 3. iedaļā paredzētos noteikumus. Minētos noteikumus *mutatis mutandis* piemēro visu to daudzšūnu jūras aļģu vai fitoplanktona un mikroaļģu audzēšanai, kuras turpmāk paredzēts izmantot par akvakultūras dzīvnieku barību.

- 3.1. Pāreja
 - 3.1.1. Pārejas periods jūras aļģu ieguves vietām ir seši mēneši.
 - 3.1.2. Pārejas periods jūras aļģu kultivēšanas vienībām ir seši mēneši vai viens pilns ražošanas cikls atkarībā no tā, kurš no šiem periodiem ir ilgāks.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīva 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).

- 3.1.3. Pārejas periodā akvakultūras saimniecību var sadalīt skaidri nošķirtās vienībās, no kurām ne visas apsaimnieko ar bioloģiskās ražošanas metodēm. Ciktāl tas attiecas uz jūras aļģu audzēšanu, var izmantot tās pašas sugas ar nosacījumu, ka ražošanas vienības ir pienācīgi nošķirtas.
- 3.2. Jūras aļģu ražošanas noteikumi
 - 3.2.1. Jūrā dabiski augošu savvaļas jūras aļģu un to daļu ievākšanu uzskata par bioloģisko ražošanu, ja:
 - (a) audzēšanas vietās ir augsti ekoloģiskās kvalitātes rādītāji, kā noteikts Direktīvā 2000/60/EK⁹, un tās nav nepiemērotas no veselības viedokļa;
 - (b) augu ievākšana būtiski neapdraud dabiskās ekosistēmas stabilitāti vai sugu saglabāšanu ievākšanas apvidū.
 - 3.2.2. Lai jūras aļģu kultivēšanu varētu uzskatīt par bioloģisku, tai jānotiek piekrastes teritorijās, kurās vides un veselības rādītāji ir vismaz tādi paši kā 3.2.1. punkta a) apakšpunktā noteiktie. Papildus piemēro šādus ražošanas noteikumus:
 - (a) visos ražošanas posmos no jaunu jūras aļģu ievākšanas līdz ražas novākšanai izmanto ilgtspējīgas metodes;
 - (b) lai nodrošinātu plaša genofonda saglabāšanu, regulāri veic jaunu savvaļas jūras aļģu ievākšanu, lai papildinātu iekštelpu kultūras;
 - (c) mēslošanas līdzekļus neizmanto, izņemot tad, ja kultivēšana notiek telpās un tos ir atļauts šim nolūkam lietot bioloģiskajā ražošanā.
- 3.3. Jūras aļģu kultivēšana
 - 3.3.1. Jūras aļģu kultūrās jūrā izmanto tikai tādas barības vielas, kas dabiski rodas vidē vai arī bioloģiskās akvakultūras dzīvnieku ražotnē, kurai vēlams atrasties netālu, veidojot daļu no polikultūras sistēmas.
 - 3.3.2. Iekārtās uz sauszemes, kur izmanto ārējos barības vielu avotus, barības vielu koncentrācijai izplūdes ūdeņos jābūt pārbaudāmi tādai pašai vai zemākai nekā ieplūdes ūdeņos. Izmanto tikai tās augu vai minerālas izcelsmes barības vielas, kuras saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.
 - 3.3.3. Jāreģistrē kultūru blīvums vai darbības intensitāte un jāsaglabā ūdens vides viendabība, nodrošinot to, ka netiek pārsniegts maksimālais jūras aļģu daudzums, kuru var audzēt, neradot negatīvu ietekmi uz vidi.
 - 3.3.4. Virves un citu aprīkojumu, ko izmanto jūras aļģu audzēšanai, izmanto atkārtoti vai pārstrādā, ja tas ir iespējams.
- 3.4. Savvaļas jūras aļģu ilgtspējīga ieguve
 - 3.4.1. Jūras aļģu ieguves sākumā veic vienreizēju biomasas daudzuma novērtējumu.
 - 3.4.2. Vienībā vai telpās veido dokumentāru uzskaiti, kas ļautu operatoram identificēt un kontroles iestādei vai kontroles institūcijai pārbaudīt, vai iegūtas ir tikai savvaļas jūras aļģes, kas ražotas saskaņā ar šo regulu.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/113/EK par kvalitātes prasībām ūdeņiem, no kuriem iegūst čaulgliemjus (OV L 376, 27.12.2006., 14. lpp.).

3.4.3. Ieguvi veic tā, lai iegūtie daudzumi būtiski neietekmētu ūdens vides stāvokli. Lai nodrošinātu jūras aļģu atjaunošanos un lai nepieļautu piezveju, veic pasākumus, piemēram, saistībā ar ieguves paņēmieniem, minimālo izmēru, vecumu, vairošanās cikliem vai atlikušo jūras aļģu izmēru.

3.4.4. Ja jūras aļģes iegūst kopīgā vai publiskā ieguves apgabalā, ir jābūt pieejamiem dokumentāriem pierādījumiem, ka visa ieguve notikusi atbilstīgi šai regulai.

4. Prasības attiecībā uz akvakultūras dzīvniekiem

Papildus 7., 8., 9. un 12. pantā paredzētajiem vispārīgajiem ražošanas noteikumiem attiecībā uz 4.1.5.10. punktā minēto zivju, vēžveidīgo, adatādaļu un gliemju sugām piemēro arī šajā 4. iedaļā minētos noteikumus. Minētos noteikumus *mutatis mutandis* piemēro arī zooplanktonam, mikroskopiskajiem vēžveidīgajiem, virpotājiem, tārpiem un citiem barības ūdensdzīvniekiem.

4.1. Vispārīgas prasības

4.1.1. Pāreja

4.1.1.1. Turpmāk minēto veidu akvakultūras iekārtām un tajās esošajiem akvakultūras dzīvniekiem piemēro šādus akvakultūras ražošanas vienību pārejas periodus:

- (a) iekārtām, ko nevar izsūknēt, iztīrīt un dezinficēt, pārejas periods ir 24 mēneši;
- (b) iekārtām, kas ir izsūknētas vai kurās pārtraukta ražošana, pārejas periods ir 12 mēneši;
- (c) iekārtām, kas ir izsūknētas, iztīrītas un dezinficētas, pārejas periods ir seši mēneši;
- (d) iekārtām atklātā ūdenī, tostarp tām, kurās audzē divvāku gliemjus, pārejas periods ir trīs mēneši.

4.1.1.2. Pārejas periodā akvakultūras saimniecību var sadalīt skaidri nošķirtās vienībās, no kurām ne visas apsaimnieko ar bioloģiskās ražošanas metodēm. Ciktāl tas attiecas uz akvakultūras dzīvnieku ražošanu, var izmantot tās pašas sugas ar nosacījumu, ka ražošanas vienības ir pienācīgi nošķirtas.

4.1.2. Akvakultūras dzīvnieku izcelsme

4.1.2.1. Attiecībā uz akvakultūras dzīvnieku izcelsmi piemēro šādus noteikumus:

- (a) bioloģiskās akvakultūras pamatā ir tādu jaunu dzīvnieku audzēšana, kuru izcelsme ir bioloģiskie vaislinieki un bioloģiskās saimniecības;
- (b) izmanto vietēji audzētas sugas, un selekcijas mērķis ir izveidot ražošanas apstākļiem piemērotākas līnijas, lai nodrošinātu dzīvnieku labu veselību un labklājību un barības resursu labu izmantojumu. Kontroles iestādei vai kontroles institūcijai iesniedz dokumentārus pierādījumus par dzīvnieku izcelsmi un aprūpi;
- (c) izvēlas tādas sugas, kuras ir noturīgas un kuras var ražot, nenodarot būtisku kaitējumu savvaļas krājumiem;
- (d) lai uzlabotu ģenētisko krājumu, saimniecībā drīkst ievietot savvaļā notvertus vai nebioloģiskās akvakultūras dzīvniekus. Pirms šādu dzīvnieku izmantošanas pavairošanas vajadzībām tie vismaz trīs mēnešus jātur saskaņā ar bioloģiskās saimniekošanas noteikumiem.

4.1.2.2. Attiecībā uz pavairošanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) ir aizliegta hormonu un hormonu atvasinājumu izmantošana;
- (b) neizmanto viendzimuma līniju mākslīgu audzēšanu (izņemot manuālu atlasī), mākslīgi inducētu poliploidiju, mākslīgu hibridizāciju un klonēšanu;
- (c) izvēlas piemērotas līnijas;
- (d) vajadzības gadījumā katrai sugai izveido piemērotus apstākļus vaislinieku apsaimniekošanai, pavairošanai un mazuļu audzēšanai.

4.1.3. Barošana

4.1.3.1. Attiecībā uz zivju, vēžveidīgo un adatādaiņu barību piemēro šādus noteikumus:

- (a) dzīvniekiem izēdina barību, kas atbilst dzīvnieku ēdināšanas vajadzībām dažādās dzīvnieku attīstības stadijās;
- (b) barošanas režīmus nosaka, ievērojot šādas prioritātes:
 - i) dzīvnieku veselība un labturība,
 - ii) augsta produktu kvalitāte, tostarp barības vielu sastāvs, kas nodrošina augstu pārtikas galaprodukta kvalitāti,
 - iii) neliela ietekme uz vidi;
- (c) augu izcelsmes barības frakcija ir iegūta bioloģiskā ražošanā, un tās barības frakcijas izcelsme, kas iegūta no akvakultūras dzīvniekiem, ir no bioloģiskās akvakultūras vai ilgtspējīgi izmantotām zvejniecībām;
- (d) nebioloģiskas augu izcelsmes barības sastāvdaļas, dzīvnieku un minerālas izcelsmes barības sastāvdaļas, barības piedevas, dažus dzīvnieku ēdināšanā izmantotus produktus un pārstrādes palīg līdzekļus izmanto vienīgi tad, ja saskaņā ar šo regulu tos ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā;
- (e) neizmanto augšanas stimulatorus un sintētiskās aminoskābes;
- (f) izmanto tikai tās augu vai minerālas izcelsmes barības sastāvdaļas, kuras saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā akvakultūrā;
- (g) bioloģiskajā akvakultūrā var izmantot tikai tās barības piedevas, dažus dzīvnieku ēdināšanā izmantotus produktus un pārstrādes palīg līdzekļus, kas minēti II daļas 1.4.4. punktā.

4.1.3.2. Attiecībā uz divvāku gliemjiem un citām sugām, ko neēdina cilvēki, bet kas barojas ar dabisko planktonu, piemēro šādus noteikumus:

- (a) šādi dzīvnieki, kas barojas ar filtrēšanas palīdzību, visu sev nepieciešamo barību saņem no dabas; tas neattiecas uz mazuļiem, ko audzē inkubatoros un mazuļu novietnēs;
- (b) audzēšanas vietās ir augsti ekoloģiskās kvalitātes rādītāji, kā noteikts Direktīvā 2000/60/EK.

4.1.3.3. Īpaši noteikumi par barību akvakultūras dzīvniekiem, kas ir gaļēdāji

Sagādājot barību akvakultūras dzīvniekiem, kas ir gaļēdāji, ievēro šādas prioritātes:

- (a) akvakultūras izcelsmes bioloģiska barība;

- (b) zivju milti un zivju eļļa no bioloģiskās akvakultūras ražošanas atlikumiem, ko iegūst no zivīm, vēžveidīgajiem vai gliemjiem;
- (c) zivju milti un zivju eļļa, un zivju izcelsmes sastāvdaļas, kuras iegūtas no tādu zivju, vēžveidīgo vai gliemju atlikumiem, kas ilgtspējīgās zvejniecībā nozvejoti lietošanai pārtikā;
- (d) zivju milti un zivju eļļa, un zivju izcelsmes sastāvdaļas, kuras iegūtas no veselām zivīm, vēžveidīgajiem vai gliemjiem, kas nozvejoti ilgtspējīgās zvejniecībā un nav izmantoti pārtikā;
- (e) bioloģiski ražotas augu vai dzīvnieku izcelsmes barības sastāvdaļas; kopējais augu izcelsmes sastāvdaļu daudzums nepārsniedz 60 %.

4.1.3.4. Īpaši noteikumi par dažu akvakultūras dzīvnieku barību

Zivis iekšējos ūdeņos, *Penaeidae* dzimtas garneles, saldūdens garneles un tropisko saldūdeņu zivis baro šādi:

- (a) izmanto dīķos un ezeros dabiski pieejamo barību;
- (b) ja a) apakšpunktā minētā dabiskā barība nav pieejama pietiekamā daudzumā, drīkst izmantot augu izcelsmes bioloģisko barību, kuru vēlams audzēt pašā saimniecībā, vai jūras aļģes. Operatori glabā dokumentārus pierādījumus par vajadzību izmantot piebarojumu;
- (c) ja saskaņā ar b) apakšpunktu papildus dabiskajai barībai izmanto piebarojumu, 4.1.5.10. punkta g) apakšpunktā minēto sugu un pangasiju (*Pangasius* spp.) barības deva drīkst saturēt ne vairāk kā 10 % zivju miltu vai zivju eļļas, kas iegūti ilgtspējīgās zvejniecībā.

4.1.4. Veselības aprūpe

4.1.4.1. Slimību profilakse

Attiecībā uz slimību profilaksi piemēro šādus noteikumus:

- (a) slimību profilakses pamatā ir dzīvnieku turēšana vislabākajos apstākļos, izvēloties piemērotas vietas, ņemot vērā, *inter alia*, sugai noteiktās prasības attiecībā uz labu ūdens kvalitāti, ūdens plūsmas un apmaiņas ātrumu, optimālu saimniecības iekārtojumu, labas dzīvnieku audzēšanas un saimniekošanas prakses piemērošanu, regulāru telpu tīrīšanu un dezinfekciju, augstas kvalitātes barību, piemērotu ielaiduma blīvumu un šķirņu un līniju atlasī;
- (b) drīkst izmantot imunoloģiskās veterinārās zāles;
- (c) dzīvnieku veselības uzraudzības plānā sīki izklāsta bioloģiskās drošības un slimību profilakses praksi, tostarp paredz rakstisku vienošanos ražošanas vienības darbībai proporcionālā apmērā par veselības jautājumiem konsultēties ar kvalificētiem akvakultūras dzīvnieku veselības aizsardzības dienestiem, kam jāapmeklē audzētava ne retāk kā reizi gadā un ne retāk kā reizi divos gados divvāku gliemju gadījumā;
- (d) audzēšanas sistēmas, aprīkojumu un darbarīkus atbilstoši tīra un dezinficē;
- (e) dzīvus organismus, kas izraisa apaugšanu, aizvāc tikai ar rokām vai rokas darbarīkiem un attiecīgā gadījumā izmet jūrā tālāk no saimniecības;

- (f) var izmantot tikai tās aprīkojuma un iekārtu tīrīšanas un dezinfekcijas vielas, kuras saskaņā ar 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā;
- (g) attiecībā uz ražošanas pārtraukuma periodiem piemēro šādus noteikumus:
 - i) kompetentā iestāde nosaka, vai ir vajadzīgs ražošanas pārtraukuma periods un kāds ir tā atbilstošais ilgums, ko piemēro un dokumentē pēc katra ražošanas cikla, kuru īsteno atklātās akvakultūras dzīvnieku turēšanas sistēmās jūrā,
 - ii) tie nav obligāti divvāku gliemju kultivēšanā,
 - iii) ražošanas pārtraukuma periodā sprostus vai citu struktūru, ko izmanto akvakultūras dzīvnieku ražošanā, iztukšo, dezinficē un atstāj tukšu līdz atkārtotai izmantošanai;
- (h) neapēsto zivju barību, izkārnījumus un mirušos dzīvniekus attiecīgā gadījumā ātri aizvāc, lai novērstu risku būtiski kaitēt videi ūdens stāvokļa kvalitātes ziņā, samazinātu slimību riskus un nepievilinātu kukaiņus vai grauzējus;
- (i) ultravioleto gaismu un ozonu drīkst izmantot tikai inkubatoros un mazuļu novietnēs;
- (j) ektoparazītu bioloģiskajā kontrolē priekšroku dod tīrītājzivīm.

4.1.4.2. Veterinārā ārstēšana

Attiecībā uz veterināro ārstēšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) slimības ārstē nekavējoties, lai nepieļautu dzīvnieku ciešanas; vajadzības gadījumā saskaņā ar stingriem nosacījumiem un veterinārārsta uzraudzībā var izmantot ķīmiski sintezētas alopātiskās veterinārās zāles, tostarp antibiotikas, ja fitoterapeitisko, homeopātisko un citu līdzekļu izmantošana ir nepiemērota. Vajadzības gadījumā nosaka ierobežojumus attiecībā uz ārstniecības kursiem un zāļu izdalīšanās periodiem;
- (b) ir atļauta veterinārā ārstēšana, kas saistīta ar cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzību un kas noteikta, pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem;
- (c) ja, neraugoties uz profilakses pasākumiem, kas saskaņā ar 4.1.4.1. punktu veikti, lai nodrošinātu dzīvnieku veselību, rodas veselības problēma, veterinārajā ārstēšanā šādā prioritārajā secībā izmanto:
 - i) homeopātiskus augus, dzīvnieku vai minerālu izcelsmes līdzekļus,
 - ii) augus un to ekstraktus, kam nav anestezējošas iedarbības, un
 - iii) tādas vielas kā mikroelementi, metāli, dabiskie imunitātes stimulatori vai atļautie probiotiķi;
- (d) alopātisko ārstēšanu ierobežo līdz diviem ārstniecības kursiem gadā, izņemot vakcināciju un obligātās slimību izskaušanas shēmas. Tomēr, ja ražošanas cikls ir īsāks par gadu, drīkst noteikt tikai vienu alopātiskās ārstēšanas kursu. Ja minētie alopātiskās ārstēšanas limiti ir pārsniegti, attiecīgos akvakultūras dzīvniekus nevar pārdot kā bioloģiskus produktus;
- (e) parazītu apkarošanas kursu, izņemot dalībvalstu īstenotās obligātās kontroles shēmas, var veikt divas reizes gadā vai vienu reizi gadā, ja ražošanas cikls ir īsāks par 18 mēnešiem;

- (f) alopātiskajā veterinārajā ārstēšanā un d) apakšpunktā minētajā parazitū apkaršanas kursā, arī saistībā ar obligātajām kontroles un izskaušanas shēmām, zāļu izdalīšanās laikposmam jābūt divas reizes ilgākam par zāļu izdalīšanās laikposmu, kas noteikts Direktīvas 2001/82/EK 11. pantā, vai 48 stundām, ja šis laika periods nav noteikts;
- (g) ja tiek izmantotas veterinārās zāles, par to izmantošanu ziņo kontroles iestādei vai kontroles institūcijai, pirms dzīvniekus laiž tirgū kā bioloģiski audzētus dzīvniekus. Ārstētajiem krājumiem jābūt skaidri identificējamiem.

4.1.5. Turēšanas apstākļi un dzīvnieku audzēšanas prakse

4.1.5.1. Akvakultūras dzīvnieku ražošanā aizliegts izmantot slēgtas ūdens recirkulācijas iekārtas, izņemot inkubatoros un mazuļu novietnēs vai bioloģiskajā ražošanā izmantotu barības organismu ražošanā.

4.1.5.2. Ūdens mākslīga sildīšana vai dzesēšana ir atļauta tikai inkubatoros un mazuļu novietnēs. Ūdens sildīšanai vai dzesēšanai visos ražošanas posmos var izmantot dabisko ūdeni no dziļurbuma.

4.1.5.3. Akvakultūras dzīvnieku turēšanas apstākļiem jābūt tādiem, lai atbilstīgi attiecīgās sugas īpašajām vajadzībām akvakultūras dzīvniekiem:

- (a) būtu pietiekami daudz vietas, lai tie varētu labi justies, un vajadzības gadījumā tiktu nodrošināts minimāls ielaiduma blīvums;
- (b) tie tiktu turēti labas kvalitātes ūdenī, kurā cita starpā ir piemērots ūdens plūsmas un apmaiņas ātrums, pietiekams skābekļa daudzums un zems metabolītu līmenis;
- (c) tie tiktu turēti tādā temperatūrā un apgaismojumā, kas atbilst attiecīgās sugas vajadzībām, ņemot vērā ģeogrāfisko atrašanās vietu.

Saldūdens zivju gadījumā tilpnes pamatam ir jābūt pēc iespējas tuvākam dabiskajiem apstākļiem.

Karpu gadījumā tilpnes pamatam ir jābūt klātam ar dabisko augsni.

4.1.5.4. Akvakultūras dzīvnieku turēšanas sistēmu projektam un konstrukcijai jānodrošina ūdens plūsmas ātrums un fizikāli ķīmiskie parametri, kas uztur dzīvnieku veselību un labturību un apmierina to etoloģiskās vajadzības.

4.1.5.5. Audzēšanas vienībām uz sauszemes jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- (a) caurplūdes sistēmās jābūt iespējai uzraudzīt un kontrolēt gan ieplūstošā, gan izplūstošā ūdens plūsmas ātrumu un ūdens kvalitāti;
- (b) vismaz piecos procentos no perimetra (zemes–ūdens saskares vietā) jābūt dabiskai veģetācijai.

4.1.5.6. Akvakultūras dzīvnieku turēšanas sistēmām jūrā ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- (a) tām ir jāatrodas tur, kur ūdens straume, dziļums un apmaiņas ātrums ir piemēroti, lai pēc iespējas samazinātu ietekmi uz jūras gultni un apkārtējo ūdenstilpi;
- (b) tām ir jābūt darbības videi piemērotam sprostā projektam, konstrukcijai un apkopei.

- 4.1.5.7. Akvakultūras dzīvnieku turēšanas sistēmas projektē, izvieto un darbina tā, lai līdz minimumam samazinātu izbēgšanas gadījumu risku.
- 4.1.5.8. Ja zivis vai vēžveidīgie izbēg, veic atbilstīgas darbības, vajadzības gadījumā arī ķeršanu, lai samazinātu ietekmi uz vietējo ekosistēmu. Saglabā dokumentārus pierādījumus.
- 4.1.5.9. Saimniecībām, kurās notiek akvakultūras dzīvnieku audzēšana zivju dīķos, baseinos vai kanālos, jābūt aprīkotām vai nu ar dabisku filtru pamatnēm, nogulsņēšanās dīķiem, bioloģiskiem filtriem, vai ar mehāniskiem filtriem, lai savāktu barības vielu atlikumu, vai arī tām jāizmanto jūras aļģes vai dzīvnieki (divvāku gliemji un aļģes), kas veicina izplūdes ūdeņu kvalitātes uzlabošanos. Attiecīgā gadījumā regulāri veic izplūdes ūdeņu monitoringu.

4.1.5.10. Ielaiduma blīvums

Lai novērtētu ielaiduma blīvuma ietekmi uz audzēto zivju labturību, uzrauga zivju stāvokli (piemēram, spuru bojājumus, citus savainojumus, augšanas ātrumu, uzvedības izpausmes un kopējo veselības stāvokli) un ūdens kvalitāti.

Ielaiduma blīvumu nosaka dažādām sugām vai sugu grupām.

(a) Lašveidīgo bioloģiskā ražošana saldūdenī:

attiecīgās sugas: forele (*Salmo trutta*) – varavīksnes forele (*Oncorhynchus mykiss*) – Amerikas palija (*Salvelinus fontinalis*) – Atlantijas lasis (*Salmo salar*) – Arktikas palija (*Salvelinus alpinus*) – alata (*Thymallus thymallus*) – Amerikas ezera palija (jeb pelēkā palija) (*Salvelinus namaycush*) – Donavas lasis (*Hucho hucho*):

Ražošanas sistēma	Nobarošanas audzētavu sistēmās jānotiek ūdens apmaiņai ar atklātām sistēmām. Plūsmas ātrumam jānodrošina krājumiem vismaz 60 % no vajadzīgās piesātinātības ar skābekli un jānodrošina komforts un izplūdes ūdeņu izvadīšana no audzētavas.
Maksimālais ielaiduma blīvums	Lašveidīgo sugas, kas turpmāk nav minētas: 15 kg/m ³ Lasis: 20 kg/m ³ Forele un varavīksnes forele: 25 kg/m ³ Arktikas palija: 20 kg/m ³

(b) Lašveidīgo bioloģiskā ražošana jūras ūdenī:

attiecīgās sugas: Atlantijas lasis (*Salmo salar*), forele (*Salmo trutta*) – varavīksnes forele (*Oncorhynchus mykiss*):

Maksimālais ielaiduma blīvums	10 kg/m ³ tīklu aplokos
-------------------------------	------------------------------------

- (c) Mencu (*Gadus morhua*) un citu mencu dzimtas zivju, jūrasasaru jeb labraku (*Dicentrarchus labrax*), zeltaino jūraskarūsu (*Sparus aurata*), sudrabaino kuprzivju (*Argyrosomus regius*), akmeņplekstu (*Psetta maxima* [= *Scophthalmus maximus*]), parasto jūraskarūsu (*Pagrus pagrus* [= *Sparus pagrus*]), sarkanās krokeres (*Sciaenops ocellatus*) un citu sparīdu dzimtas zivju un jūrasgrunduļu (*Siganus* spp.) bioloģiskā ražošana:

Ražošanas sistēma	Atklātās akvakultūras dzīvnieku turēšanas sistēmās (tīklu aploki/sprosti) ar minimālu jūras straumes ātrumu, lai nodrošinātu zivju optimālu labturību, vai atklātās sistēmās, kas ierīkotas uz sauszemes.
Maksimālais ielaiduma blīvums	Visas minētās zivis, izņemot akmeņpleksti: 15 kg/m ³ Akmeņplekste: 25 kg/m ²

- (d) Jūrasasaru jeb labraku, zeltaino jūraskarūsu, sudrabaino kuprzivju, kefaļu (*Liza*, *Mugil*) un zušu (*Anguilla* spp.) bioloģiskā ražošana plūdmaiņu apgabalos dīķos uz sauszemes un piekrastes lagūnās:

Akvakultūras dzīvnieku turēšanas sistēma	Tradicionālie sāls ieguves baseini, kas pārveidoti akvakultūras ražošanas vienībās, un tām līdzīgi dīķi uz sauszemes plūdmaiņu apgabalos
Ražošanas sistēma	Jāparedz piemērots ūdens atjaunošanās laiks, lai nodrošinātu sugas īpatņu labturību. Vismaz 50 % grāvju ir jābūt klātiem ar augiem. Nepieciešami pārmitrā zemē izveidoti attīrīšanas dīķi.
Maksimālais ielaiduma blīvums	4 kg/m ³

- (e) Storu bioloģiskā ražošana saldūdenī:
attiecīgās sugas: storu dzimta (*Acipenseridae*):

Ražošanas sistēma	Ūdens plūsmai katrā audzēšanas vienībā jābūt pietiekamai, lai nodrošinātu dzīvnieku labturību. Izplūdes ūdeņu kvalitātei jābūt tādai pašai kā ieplūdes ūdeņu kvalitātei.
Maksimālais ielaiduma blīvums	30 kg/m ³

- (f) Zivju bioloģiskā ražošana iekšējos ūdeņos:
attiecīgās sugas: karpu dzimta (*Cyprinidae*) un citas polikultūrā radniecīgas sugas, tostarp asaris, līdaka, sams, sīgas, store:

Ražošanas sistēma	Zivju dīķos, kuri periodiski pilnībā jānolaiž, un ezeros. Ezeriem jābūt paredzētiem vienīgi bioloģiskajai ražošanai, arī audzējot augu kultūras sausajos apgabalos. Zivju ieguves vietai jābūt aprīkotai ar tīra ūdens pievadi un tik lielai, lai nodrošinātu zivīm optimālu komfortu. Pēc ieguves zivis jātur tīrā ūdenī. Dīķu un ezeru mēslošana ar bioloģisku mēslojumu un
-------------------	---

	minerālmēslojumu jāveic tikai, izmantojot mēslošanas līdzekļus un augsnes ielabotājus, ko saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, maksimālajam slāpekļa daudzumam uz hektāru nepārsniedzot 20 kg. Apstrāde ar sintētiskām ķīmiskajām vielām, ko veic ražošanas ūdeņos esošo hidrofitu un augu segas kontroles nolūkā, ir aizliegta. Atbilstīgi noteikumiem par bioloģisko akvakultūru ap iekšējo ūdeņu vienībām jā saglabā apgabali ar dabisku veģetāciju kā buferzona ar ārējiem sauszemes apgabaliem, kurus neizmanto ražošanas darbībās. Tirgus izmēra zivju ražošanā "polikultūru" izmanto ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta pilnīga atbilstība kritērijiem, kas šajās specifikācijās minēti attiecībā uz citām ezera zivju sugām.
Ražošanas apjoms	Kopējais sugu produkcijas daudzums nepārsniedz 1500 kg zivju uz hektāru gadā.

(g) *Penaeidae* dzimtas garneļu un saldūdens garneļu (*Macrobrachium* spp.) bioloģiskā ražošana:

Ražošanas vienības(-u) izveidošana	Ražošanas vienībai jāatrodas uz tīra māla iegulām, lai līdz minimumam samazinātu dīķu izveidošanas ietekmi uz vidi. Dīķus veido, izmantojot uz vietas jau esošo mālu. Mangrovju iznīcināšana nav atļauta.
Pārejas laiks	Seši mēneši vienā dīķī atbilstīgi audzēto garneļu parastajam dzīves ilgumam.
Vaislinieku izcelsme	Pēc trīs gadu ilgas ražošanas vismaz pusei no vaisliniekiem jābūt audzētai uz vietas. Pārējiem jābūt bezpatogēnu savvaļas vaisliniekiem, kas iegūti ilgtspējīgās zvejniecībās. Pirms ielaišanas saimniecībā pirmā un otrā paaudze jāpakļauj obligātajam skrīningam.
Acu kātiņu ekstirpācija	Aizliegta
Maksimālais ielaiduma blīvums un ražošanas ierobežojumi saimniecībā	Ielaišana: maksimums 22 pēckāpura stadijas mazuļi uz m². Maksimālā momentānā biomasa: 240 g/m²

(h) Gliemji un adatādaini:

Ražošanas sistēmas	Āķu jedas, plosti, kultivēšana uz grunts, linuma maisi, sprostī, kastes, apklājošie tīkli un citas akvakultūras dzīvnieku turēšanas sistēmas. Kultivējot ēdamgliemenes uz plosti, iemesto virvju skaits nedrīkst pārsniegt vienu virvi uz virsmas apgabala kvadrātmetru. Maksimālais iemesto virvju garums nedrīkst
--------------------	---

	pārsniegt 20 metrus. Iemestās virves ražošanas cikla laikā nedrīkst retināt, tomēr iemestās virves drīkst sadalīt, ja netiek palielināts ielaiduma blīvums.
--	---

- (i) Tropisko saldūdeņu zivis: hanoss jeb pienzivs (*Chanos chanos*), tilapijas (*Oreochromis spp.*), pangasijas (*Pangasius spp.*):

Ražošanas sistēmas	Dīķi un linuma sprosti
Maksimālais ielaiduma blīvums	Pangasijas: 10 kg/m ³ Tilapijas: 20 kg/m ³

4.1.6. Dzīvnieku labturība

4.1.6.1. Visām personām, kas ir iesaistītas akvakultūras dzīvnieku turēšanā, ir nepieciešamās pamatzināšanas un prasmes attiecībā uz dzīvnieku veselību un labturību.

4.1.6.2. Līdz minimumam samazina akvakultūras dzīvnieku pārvietošanu, to veic ar vislielāko piesardzību un ar pienācīgu aprīkojumu atbilstīgi reglamentējošām procedūrām, lai izvairītos no stresa un fiziska kaitējuma, kas saistīts ar pārvietošanas procedūrām. Vaisliniekus pārvieto tā, lai līdz minimumam samazinātu fizisko kaitējumu un stresu, un attiecīgā gadījumā izmanto anestēziju. Šķirošanas darbības samazina līdz minimumam, kas nepieciešams, lai nodrošinātu zivju labturību.

4.1.6.3. Attiecībā uz mākslīgā apgaismojuma izmantošanu piemēro šādus ierobežojumus:

- (a) lietots dabiskā dienas ilguma pagarināšanai, tas nedrīkst pārsniegt maksimumu, kādā tiek ņemtas vērā audzēto dzīvnieku etoloģiskās vajadzības, ģeogrāfiskie apstākļi un vispārējā veselība, šis maksimums nedrīkst pārsniegt 16 stundas diennaktī, izņemot reproduktīvos nolūkos;
- (b) izmantojot regulējamās gaismas vai fona apgaismojumu, izvairās no straujām gaismas intensitātes izmaiņām gaismas režīma nomaiņas laikā.

4.1.6.4. Dzīvnieku labturības un veselības nodrošināšanai atļauts izmantot aerāciju, bet mehāniskos aeratorus vēlams darbināt, izmantojot atjaunojamus enerģijas avotus.

4.1.6.5. Skābekļa izmantošana ir atļauta tikai šādos gadījumos saistībā ar dzīvnieku veselības un labklājības prasībām ražošanas un pārvadāšanas kritiskajos periodos:

- (a) ārkārtēji gadījumi, kas saistīti ar temperatūras paaugstināšanos, atmosfēras spiediena samazināšanos vai nejaušu piesārņojumu;
- (b) atsevišķas krājuma pārvaldības procedūras, piemēram, paraugu ņemšana un šķirošana;
- (c) lai nodrošinātu saimniecības krājuma izdzīvošanu.

4.1.6.6. Jāveic atbilstīgi pasākumi, lai līdz minimumam ierobežotu akvakultūras dzīvnieku transportēšanas ilgumu.

4.1.6.7. Visas dzīvnieka dzīves laikā, tostarp kaušanas laikā, līdz minimumam samazina jebkādu ciešanu nodarīšanu.

4.1.6.8. Zivju nogalināšanas paņēmieniem jābūt tādiem, lai zivis tūlīt zaudētu samaņu un kļūtu nejūtīgas pret sāpēm. Pirms kaušanas dzīvniekus pārvieto tā, lai nepieļautu ievainojumus un lai līdz minimumam samazinātu ciešanas un stresu. Apsverot

optimālās nogalināšanas metodes, ir jāņem vērā zivju ieguves izmēra, sugas un ražošanas vietu atšķirības.

4.2. Īpaši noteikumi par gliemjiem

4.2.1. Sēklas izcelsme

Attiecībā uz sēklas izcelsmi piemēro šādus noteikumus:

- (a) savvaļas sēklu, kas iegūta ārpus ražošanas vienības robežām, drīkst izmantot divvāku gliemjiem, ja netiek nodarīts būtisks kaitējums videi, ja to ļauj vietējie tiesību akti un ja savvaļas sēkla iegūta no:
 - i) kolonijām, kurām ir maz izredžu pārdzīvot ziemu vai kuru ir vairāk, nekā paredzēts attiecīgajās prasībās, vai
 - ii) dabiskajiem gliemju sēklas sakopojumiem kolektoros;
- (b) Klusā okeāna austeres (*Crassostrea gigas*) gadījumā priekšroku dod krājumam, kas ir selektīvi pavairots, lai samazinātu nārstošanu savvaļā;
- (c) jāreģistrē, kā, kur un kad savvaļas sēkla ievākta, lai varētu nodrošināt izsekojamību līdz ievākšanas apgabalam.

4.2.2. Turēšanas apstākļi un dzīvnieku audzēšanas prakse

Attiecībā uz turēšanas apstākļiem un dzīvnieku audzēšanas praksi piemēro šādus noteikumus:

- (a) ražošanu var veikt tajā pašā ūdens apgabalā, kur notiek bioloģiskā zivju un jūras aļģu ražošana polikultūras sistēmā, un tas dokumentāri jāapstiprina ilgtspējīgas pārvaldības plānā. Divvāku gliemjus polikultūrā var audzēt kopā arī ar vēderkājiem, piemēram, ēdamajiem jūras gliemežiem;
- (b) bioloģiskajai divvāku gliemju audzēšanai jānotiek apgabalos, ko norobežo stabī, pludiņi vai citas skaidras zīmes, un tiem vajadzības gadījumā jābūt norobežotiem ar linuma maisiem, sprostiem vai citiem cilvēka izgatavotiem līdzekļiem;
- (c) bioloģiskajām gliemju audzētavām līdz minimumam jāsamazina riski attiecībā uz aizsargājamām sugām. Ja tiek izmantoti tīkli pret plēsējiem, to konstrukcijai jābūt tādai, kas neļauj savainoties nirējputniem.

4.2.3. Kultivēšana

Attiecībā uz kultivēšanu piemēro šādus noteikumus:

- (a) bioloģiskajā ražošanā ir atļauta kultivēšana uz ēdamgliemeņu virvēm un citas 4.1.5.10. punkta h) apakšpunktā minētās metodes;
- (b) gliemju kultivēšana uz grunts ir atļauta tikai tad, ja ievākšanas un audzēšanas vietās tā nerada būtisku ietekmi uz vidi. Pierādījumiem par minimālu ietekmi uz vidi pievieno pārskatu un ziņojumu par apsaimniekoto apgabalu, ko operators iesniedz kontroles iestādei vai kontroles institūcijai. Ziņojumu pievieno kā atsevišķu nodaļu ilgtspējīgas pārvaldības plānā.

4.2.4. Pārvaldība

Attiecībā uz pārvaldību piemēro šādus noteikumus:

- (a) ražošanā izmantotais ielaiduma blīvums nepārsniedz nebioloģiskās akvakultūras gliemju ielaiduma blīvumu, ko izmanto attiecīgajā atrašanās vietā. Šķirošanu, retināšanu un ielaiduma blīvuma korekcijas veic atbilstīgi biomasai un tā, lai nodrošinātu dzīvnieku labturību un augstu produkcijas kvalitāti;
- (b) dzīvus organismus, kuri izraisa apaugšanu, aizvāc ar rokām vai rokas darbarīkiem un vajadzības gadījumā izmet jūrā tālāk no gliemju audzētavām. Ražošanas cikla laikā gliemjus var vienu reizi apstrādāt ar kaļķa šķīdumu, lai kontrolētu apaugšanu izraisošo konkurējošo organismu daudzumu.

4.2.5. Īpaši noteikumi par austeru kultivēšanu

Ir atļauta kultivēšana maisos uz steķiem. Šīs vai citas struktūras, kurās atrodas austeres, izvieto tā, lai neveidotu nepārtrauktu barjeru gar krasta līniju. Lai optimizētu ražošanu, krājumu rūpīgi izvieto uz gultnes, ņemot vērā plūdmaiņu ietekmi. Ražošanā jāievēro 4.1.5.10. punkta h) apakšpunktā minētās prasības.

IV daļa. Pārstrādātas pārtikas un pārstrādātas barības ražošanas noteikumi

Papildus 7., 9. un 13. pantā paredzētajiem vispārīgajiem ražošanas noteikumiem attiecībā uz pārstrādātu pārtiku un barību piemēro šajā daļā paredzētos noteikumus.

1. Vispārīgas prasības attiecībā uz pārstrādātas pārtikas un barības ražošanu

- 1.1. Attiecībā uz pārtikas un barības piedevām, pārstrādes palīg līdzekļiem un citām vielām un sastāvdaļām, kuras izmanto pārtikas un barības pārstrādei vai jebkādai pārstrādes darbībai, piemēram, kūpināšanai, ievēro labas ražošanas prakses principus¹⁰.
- 1.2. Operatori, kuri ražo pārstrādātu pārtiku vai barību, izveido un atjaunina atbilstošas procedūras, pamatojoties uz kritisko pārstrādes posmu sistemātisku identificēšanu.
- 1.3. Šīs daļas 1.2. punktā minēto procedūru piemērošana vienmēr nodrošina to, ka saražotie pārstrādātie produkti atbilst šai regulai.
- 1.4. Operatori darbojas saskaņā ar 1.2. punktā minētajām procedūrām un jo īpaši:
 - (a) veic profilakses pasākumus, lai novērstu piesārņojumu ar neatļautām vielām vai līdzekļiem;
 - (b) veic piemērotus tīrīšanas pasākumus, uzrauga to efektivitāti un reģistrē šīs darbības;
 - (c) nodrošina, ka tirgū ar norādi par bioloģisko ražošanu netiek laisti produkti, kas nav bioloģiski ražoti.
- 1.5. Pārstrādāto bioloģisko produktu gatavošanu veic laikā vai telpā nošķirti no nebioloģiskiem produktiem. Ja produktus, kas nav bioloģiski ražoti, sagatavo vai uzglabā attiecīgajā sagatavošanas vienībā, operators:
 - (a) informē par to kontroles iestādi vai kontroles institūciju;
 - (b) darbības veic nepārtraukti, līdz ir pabeigts pilns posms, un tās veic laikā vai telpā nošķirti no līdzīgām darbībām, ko veic ar nebioloģiski ražotiem produktiem;

¹⁰ Laba ražošanas prakse, kas definēta 3. panta a) punktā Komisijas 2006. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 2023/2006 par materiālu un izstrādājumu, kam paredzēta saskare ar pārtiku, labu ražošanas praksi (OV L 384, 29.12.2006., 75. lpp.).

- (c) pirms un pēc šīm darbībām bioloģiskos produktus uzglabā laikā vai telpā nošķirti no nebioloģiski ražotiem produktiem;
 - (d) uztur pieejamu visu darbību un apstrādāto daudzumu atjauninātu reģistru;
 - (e) veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu partiju identificēšanu un nepieļautu sajaukšanos vai apmaiņu ar nebioloģiski ražotiem produktiem;
 - (f) darbības ar bioloģiskajiem produktiem veic tikai pēc ražošanas aprīkojuma piemērotas iztīrīšanas.
- 1.6. Neizmanto produktus, vielas un paņēmienus, kas atjauno bioloģiskās pārtikas pārstrādes un uzglabāšanas laikā zaudētās īpašības vai kas labo bioloģiskās pārtikas pārstrādē pieļautās kļūdas, vai kā citādi var būt maldinoši attiecībā uz to produktu patieso izcelsmi, kurus ir paredzēts laist tirgū kā bioloģisko pārtiku.
- 2. Prasības attiecībā uz pārstrādātas pārtikas ražošanu**
- 2.1. Pārstrādātas bioloģiskās pārtikas sastāvam piemēro šādus nosacījumus:
- (a) produktu ražo galvenokārt no lauksaimnieciskas izcelsmes sastāvdaļām; lai noteiktu, vai produkts ir ražots galvenokārt no lauksaimnieciskas izcelsmes sastāvdaļām, neņem vērā pievienoto ūdeni un sāli;
 - (b) pārtikas produktos, kas paredzēti īpaša uztura vajadzībām, izmanto tikai tādas pārtikas piedevas, pārstrādes palīg līdzekļus, aromatizētājus, ūdeni, sāli, mikroorganismu un pārtikas fermentu preparātus, minerālvielas, mikroelementus, vitamīnus, kā arī aminoskābes un citas mikrouzturvielas, kuras saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā;
 - (c) bioloģisku sastāvdaļu neizmanto vienlaikus ar tādu pašu pārejas perioda sastāvdaļu vai nebioloģisku sastāvdaļu;
 - (d) pārtikā, kas ražota no pārejas kultūraugiem, var būt tikai viena lauksaimnieciskas izcelsmes kultūraugu sastāvdaļa.
- 2.2. Konkrētu produktu un vielu izmantošana pārtikas pārstrādē
- 2.2.1. Pārtikas pārstrādē drīkst izmantot tikai tāds produktus un vielas, kā noteikts 2.1. punkta b) apakšpunktā, kā arī produktus un vielas, kas minētas 2.2.2., 2.2.4. un 2.2.5. punktā, izņemot vīna nozares produktus un vielas, kurām piemēro V daļas 2. punktu, un raugu, kuram piemēro VI daļas 1.3. punktu.
- 2.2.2. Pārtikas pārstrādē ir atļauts izmantot šādus produktus un vielas:
- (a) mikroorganismu un pārtikas fermentu preparātus, ko parasti izmanto pārtikas pārstrādē; tomēr pārtikas fermentiem, kurus izmanto kā pārtikas piedevas, ir jābūt saskaņā ar 19. pantu atļautiem lietošanai bioloģiskajā ražošanā;
 - (b) vielas un produktus, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1334/2008¹¹ 3. panta 2. punkta b) un d) apakšpunktā un ko saskaņā ar minētās regulas 15. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 16. pantu marķē kā dabiskas aromatizējošas vielas vai dabiskus aromatizējošus preparātus;

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1334/2008 par aromatizētājiem un dažām pārtikas sastāvdaļām ar aromatizētāju īpašībām izmantošanai pārtikā un uz tās un par grozījumiem Padomes Regulā (EEK) Nr. 1601/91, Regulā (EK) Nr. 2232/96 un (EK) Nr. 110/2008 un Direktīvā 2000/13/EK (OV L 354, 31.12.2008., 34. lpp.).

- (c) krāsvielas gaļas un olu čaumalu zīmogošanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1333/2008¹² 17. pantu;
- (d) dzeramo ūdeni un sāli (pamatkomponenti – nātrijs hlorīds vai kālija hlorīds), ko parasti izmanto pārtikas pārstrādē;
- (e) minerālvielas (tostarp mikroelementi), vitamīnus, aminoskābes un mikrouzturvielas, kuru lietošana ir atļauta un tikai tiktāl, cik to izmantošana ir likumīgi nepieciešama pārtikas produktos, kuros tie ir iekļauti.

2.2.3. Lai veiktu aprēķinus, kas minēti 21. panta 3. punktā, piemēro šādus noteikumus:

- (a) noteiktas pārtikas piedevas, ko saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā, uzskata par lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļām;
- (b) preparātus un vielas, kas minētas 2.2.2. punktā, neuzskata par lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļām;
- (c) raugu un rauga produktus uzskata par lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļām.

2.2.4. Bioloģiskās pārtikas pārstrādē drīkst izmantot šādas lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļas, kas nav bioloģiskas:

- (a) dzīvnieku izcelsmes produkti:
 - i) ūdens organismi, kam nav akvakultūras izcelsme un ko ir atļauts izmantot nebioloģisko pārtikas produktu sagatavošanā,
 - ii) želatīns,
 - iii) zarnas;
- (b) nepārstrādāti dārzeņu produkti, kā arī produkti, kas no tiem iegūti pārstrādes procesā:
 - i) ēdami augļi, rieksti un sēklas:
 - kolu rieksti *Cola acuminata*,
 - ii) ēdamās garšvielas un garšaugi:
 - mārrutku sēklas *Armoracia rusticana*,
 - safloras ziedi *Carthamus tinctorius*,
 - ūdenskreses *Nasturtium officinale*,
 - iii) dažādi:
 - aļģes, tostarp jūras aļģes;
- (c) pārstrādāti dārzeņu produkti:
 - i) cukuri, cietes un citi produkti, kas iegūti no labības un bumbuļaugiem:
 - rīspapīrs,
 - ciete no rīsiem un vaska kukurūzas, ķīmiski nemodificēta;
 - ii) dažādi:

¹²

Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām (OV L 354, 31.12.2008., 16. lpp.).

- rums, iegūts tikai no cukurniedru sulas.

2.2.5. Rafinētus vai nerafinētus, bet ķīmiski nemodificētus taukus un eļļas var izmantot kā nebioloģisku sastāvdaļu, ja tie ir iegūti no augiem, izņemot šādus augus:

- kakao *Theobroma cacao*,
- kokosrieksti *Cocos nucífera*,
- olīvas *Olea europaea*,
- saulespuķes *Helianthus annuus*,
- palmas *Elaeis guineensis*,
- rapsis *Brassica napus, rapa*,
- saflora *Carthamus tinctorius*,
- sezams *Sesamum indicum*,
- soja *Glycine max*.

3. Prasības attiecībā uz pārstrādātas barības ražošanu

- 3.1. Bioloģiskās barības sastāvdaļas vai pārejas perioda barības sastāvdaļas neiekļauj bioloģiska barības produkta sastāvā vienlaikus ar tādām pašām nebioloģiskām barības sastāvdaļām.
- 3.2. Barības sastāvdaļas, ko izmanto vai pārstrādā bioloģiskajā ražošanā, nav apstrādātas ar ķīmiski sintezēto organisko šķīdinātāju palīdzību.

V daļa. Vīns

1. Darbības joma

- 1.1. Papildus 7., 8., 9. un 14. pantā paredzētajiem vispārīgajiem ražošanas noteikumiem šajā daļā paredzētos noteikumus piemēro vīna nozares produktu bioloģiskajai ražošanai, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1308/2013 1. panta 2. punkta l) apakšpunktā.
- 1.2. Ja vien šajā daļā nav skaidri paredzēts citādi, piemēro Komisijas Regulas (EK) Nr. 606/2009¹³ un (EK) Nr. 607/2009¹⁴.

2. Noteiktu produktu un vielu izmantošana

- 2.1. Vīna nozares produktus ražo no bioloģiskām izejvielām.
- 2.2. Bioloģiskajā ražošanā drīkst izmantot tikai tādus produktus un vielas, ko saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot vīna nozares produktu ražošanā, tostarp procesos un vīndarības metodēs saskaņā ar nosacījumiem un ierobežojumiem, kas izklāstīti Regulā (ES) Nr. 1308/2013, un Regulā (EK) Nr. 606/2009 un jo īpaši minētās regulas IA pielikumā.

3. Vīndarības metodes un ierobežojumi

¹³ Komisijas 2009. gada 10. jūlija Regula (EK) Nr. 606/2009, ar ko nosaka konkrētus sīki izstrādātus Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2008 īstenošanas noteikumus attiecībā uz vīnkopības produktu kategorijām, vīndarības metodēm un piemērojamiem ierobežojumiem (OV L 193, 24.7.2009., 1. lpp.).

¹⁴ Komisijas 2009. gada 14. jūlija Regula (EK) Nr. 607/2009, ar ko paredz konkrētus sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2008 piemērošanai attiecībā uz aizsargātiem cilmes vietas nosaukumiem un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, tradicionālajiem apzīmējumiem, konkrētu vīna nozares produktu marķēšanu un noformēšanu (OV L 193, 24.7.2009., 60. lpp.).

- 3.1. Neskarot 1. un 2. iedaļu un 3.2.–3.5. punktā paredzētos konkrētos aizliegumus un ierobežojumus, ir atļauts izmantot tikai pirms 2010. gada 1. augusta izmantotas vīndarības metodes, procesus un apstrādi, tostarp ierobežojumus, kas paredzēti Regulas (EK) Nr. 1308/2013 80. pantā un 83. panta 2. punktā un Regulas (EK) Nr. 606/2009 3. pantā, 5.–9. pantā un 11.–14. pantā, un minēto regulu pielikumos.
- 3.2. Ir aizliegtas šādas vīndarības metodes, procesi un apstrāde:
- (a) daļēja koncentrēšana ar atdzesēšanas paņēmieni saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 VIII pielikuma I daļas B iedaļas 1. punkta c) apakšpunktu;
 - (b) sēra dioksīda izdalīšana ar fizikāliem procesiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 8. punktu;
 - (c) elektrodialīzes apstrāde, lai nodrošinātu vīna vīnskābes stabilizāciju, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 36. punktu;
 - (d) spirta satura korekcija vīnā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 40. punktu;
 - (e) apstrāde ar katjonītiem, lai nodrošinātu vīna vīnskābes stabilizāciju, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 43. punktu.
- 3.3. Ir atļautas šādas vīndarības metodes, procesi un apstrāde, ievērojot šādus nosacījumus:
- (a) termiskajā apstrādē saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 2. punktu temperatūra nepārsniedz 70 °C;
 - (b) izgulsnēšanā ar centrifūgu un filtrēšanā ar inerti filtrēšanas aģentu vai bez tā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 3. punktu poru izmērs nedrīkst būt mazāks par 0,2 mikrometriem.
- 3.4. Komisija līdz 2015. gada 1. augustam atkārtoti pārbauda šādas vīndarības metodes, procesus un apstrādi, lai pakāpeniski izbeigtu vai vēl vairāk ierobežotu šādu praksi:
- (a) termiskā apstrāde, kā minēts Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 2. punktā;
 - (b) jonu apmaiņas sveķu izmantošana, kā minēts Regulas (EK) Nr. 606/2009 IA pielikuma 20. punktā;
 - (c) apgrieztā osmoze saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 VIII pielikuma I daļas B iedaļas 1. punkta b) apakšpunktu.
- 3.5. Visus pēc 2010. gada 1. augusta izdarītos grozījumus attiecībā uz vīndarības metodēm, procesiem un apstrādi, kas paredzēta Regulā (EK) Nr. 1234/2007 vai Regulā (EK) Nr. 606/2009, var piemērot bioloģiskā vīna ražošanā tikai pēc tādu pasākumu pieņemšanas, kas vajadzīgi, lai īstenotu 3. iedaļā paredzētos ražošanas noteikumus, un, ja vajadzīgs, pēc izvērtēšanas saskaņā ar šīs regulas 19. pantu.

VI daļa. Raugs, kuru izmanto pārtikā vai barībā

Papildus 7., 9. un 15. pantā paredzētajiem vispārīgajiem ražošanas noteikumiem attiecībā uz bioloģisko raugu, kuru izmanto pārtikā vai barībā, piemēro šajā daļā paredzētos noteikumus.

1. Vispārīgās prasības

- 1.1. Bioloģiskā rauga ražošanai izmanto vienīgi bioloģiski ražotus substrātus.

- 1.2. Bioloģiskās pārtikas vai barības sastāvā vienlaikus neizmanto bioloģisko raugu un nebioloģisko raugu.
- 1.3. Bioloģiskā rauga, tā izstrādājumu un preparātu ražošanā var izmantot šādas vielas:
 - (a) pārstrādes palīg līdzekļus, ko saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā;
 - (b) produktus un vielas, kas minētas IV daļas 2.2.2. punkta a) un d) apakšpunktā.

III PIELIKUMS

PRODUKTU SAVĀKŠANA, IEPAKOŠANA, PĀRVADĀŠANA UN UZGLABĀŠANA

1. Produktu savākšana un pārvadāšana uz sagatavošanas vienībām

Operatori drīkst vienlaicīgi savākt bioloģiskus un nebioloģiskus produktus tikai tad, ja ir veikti attiecīgi pasākumi, lai novērstu jebkādu iespējamu sajaukšanos vai apmaiņu ar nebioloģiskiem produktiem un lai nodrošinātu bioloģisko produktu identifikāciju. Operators glabā informāciju par savākšanas dienām, stundām, maršrutu un produktu saņemšanas datumu un laiku tā, lai tā būtu pieejama kontroles iestādei vai kontroles institūcijai.

2. Produktu iepakojšana un pārvadāšana citiem operatoriem vai uz citām vienībām

2.1. Operatori nodrošina to, ka bioloģiskos produktus var piegādāt citiem operatoriem vai uz citām vienībām, tostarp vairumtirgotājiem un mazumtirgotājiem, pārvadājot tos tikai piemērotā iepakojumā, tvertnēs vai transportlīdzekļos, kuri ir noslēgti tā, lai bez manipulācijām vai zīmoga sabojāšanas nevarētu notikt satura sajaukšanās, un kuriem ir marķējums, kurā, neskarot citas Savienības tiesību aktos noteiktās norādes, norādīts:

- (a) operatora un, ja tas atšķiras, produkta īpašnieka vai pārdevēja vārds vai nosaukums un adrese;
- (b) produkta nosaukums vai barības maisījuma apraksts, kam pievienota norāde par bioloģisko ražošanu;
- (c) tās kontroles iestādes vai kontroles institūcijas nosaukums vai kods, kurai ir pakļauts operators, un
- (d) attiecīgā gadījumā partijas identifikācijas zīme saskaņā ar marķēšanas sistēmu, kas ir apstiprināta valsts līmenī vai kam piekritusi kontroles iestāde vai kontroles institūcija, un kas ļauj šo partiju saistīt ar 24. pantā minēto uzskaiti.

Informāciju, kas minēta a)–d) apakšpunktā, var norādīt arī pavaddokumentā, ja šādu dokumentu var nenoliedzami saistīt ar produkta iepakojumu, tvertni vai transportlīdzekli. Šajā pavaddokumentā ir ietverta informācija par piegādātāju vai pārvadātāju.

2.2. Iepakojuma, tvertņu vai transportlīdzekļu noslēgšanu nepieprasa, ja:

- (a) pārvadājums notiek tieši starp operatoru un citu operatoru, kuri abi ir pakļauti bioloģiskās kontroles sistēmai;
- (b) produktiem ir pavaddokuments ar 2.1. punktā prasīto informāciju, un
- (c) gan nosūtītājs, gan saņēmējs glabā pārvadāšanas darbību dokumentus tā, lai tie būtu pieejami šādu pārvadāšanas darbību kontroles iestādei vai kontroles institūcijai.

3. Īpaši noteikumi par barības pārvadāšanu uz citām ražošanas vai sagatavošanas vienībām vai uzglabāšanas telpām

Transportējot barību uz citām ražošanas vai sagatavošanas vienībām vai uzglabāšanas telpām, operatori nodrošina šādu nosacījumu izpildi:

- (a) pārvadājot bioloģiski ražotu barību, pārejas perioda barību un nebioloģisku barību, tām ir jābūt faktiski fiziski nodalītām;

- (b) transportlīdzekļus vai tvertnes, kurās ir pārvadāti nebioloģiski produkti, bioloģisko produktu pārvadāšanai drīkst izmantot tikai tad, ja:
 - i) pirms bioloģisko produktu pārvadāšanas uzsākšanas ir veikti piemēroti tīrīšanas pasākumi, kuru efektivitāte ir pārbaudīta, un operatori reģistrē šīs darbības,
 - ii) operatori nodrošina, ka ir ieviesti visi vajadzīgie pasākumi atkarībā no riskiem, kas ir novērtēti saskaņā ar kontroles pasākumiem, un vajadzības gadījumā garantē, ka nebioloģiski ražotus produktus nevar laist tirgū ar norādi par bioloģisko ražošanu,
 - iii) operators glabā pārvadāšanas darbību dokumentus tā, lai tie būtu pieejami kontroles iestādei vai kontroles institūcijai;
- (c) gatavo bioloģisko barību pārvadā laikā vai telpā nošķirti no pārējās gatavās produkcijas;
- (d) veicot pārvadājumu, reģistrē produktu daudzumu piegādes sākumā un katru atsevišķo piegādes braucienā piegādāto daudzumu.

4. Dzīvu zivju pārvadāšana

- 4.1. Dzīvas zivis pārvadā piemērotās tvertnēs, kas piepildītas ar tīru ūdeni un temperatūras un izšķīdušā skābekļa ziņā atbilst zivju fizioloģiskajām vajadzībām.
- 4.2. Pirms bioloģiski audzētu zivju un zivju produktu pārvadāšanas tvertnes rūpīgi iztīra, dezinficē un izskalo.
- 4.3. Ievēro piesardzības pasākumus, lai samazinātu stresu. Pārvadāšanas laikā zivju blīvums nedrīkst sasniegt konkrētajai sugai kaitīgu līmeni.
- 4.4. Saglabā dokumentārus pierādījumus par 4.1., 4.2. un 4.3. punktā minētajām darbībām.

5. Produktu saņemšana no citiem operatoriem vai vienībām

Saņemot bioloģisku produktu, operators pārbauda, vai iepakojums vai tvertne ir noslēgta, ja tas ir prasīts, kā arī 2. iedaļā minēto norāžu esību.

Informāciju 2. iedaļā minētajā marķējumā operators salīdzina ar informāciju pavaddokumentos. Šo pārbaudes rezultātu precīzi atzīmē 24. pantā minētajā uzskaitē.

6. Īpaši noteikumi produktu saņemšanai no trešās valsts

Ja bioloģiskos produktus importē no trešās valsts, tos pārvadā piemērotā iepakojumā vai tvertnēs, kas noslēgtas, lai nepieļautu satura sajaukšanos, un ar norādi par eksportētāju un jebkādu citu marķējumu un numuriem, kas palīdz identificēt partiju, un ar atbilstīgu kontroles sertifikātu importam no trešām valstīm.

Saņemot no trešās valsts importētu bioloģisku produktu, fiziska vai juridiska persona, kurai sūtījumu piegādā un kura to saņem turpmākai sagatavošanai vai tirdzniecībai, pārbauda, vai iepakojums vai tvertne ir noslēgta un, ja produkti ir importēti saskaņā ar 28. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktu, pārbauda, vai sūtījumā ietvertais produkta veids atbilst minētajā punktā norādītajam inspekcijas sertifikātam. Šīs pārbaudes rezultātu precīzi atzīmē 24. pantā minētajā uzskaitē.

7. Produktu uzglabāšana

- 7.1. Produktu uzglabāšanas vietas apsaimnieko tā, lai nodrošinātu partiju identificēšanu un nepieļautu sajaukšanos ar produktiem vai vielām, kas nav ražotas saskaņā ar bioloģiskās ražošanas noteikumiem, vai no piesārņojuma ar šādiem produktiem vai vielām. Bioloģiskiem produktiem vienmēr jābūt skaidri identificējamiem.
- 7.2. Attiecībā uz bioloģisko augu un dzīvnieku ražošanas vienībām ir atļauta tikai to resursu uzglabāšana ražošanas vienībā, ko saskaņā 19. pantu ir atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā.
- 7.3. Alopātisko veterināro zāļu un antibiotiku uzglabāšana lauku saimniecībās un akvakultūras saimniecībās ir atļauta, ja tās ir izrakstījis veterinārārsts saistībā ar II pielikuma II daļas 1.5.2.2. punktā un III daļas 4.1.4.2. punkta a) apakšpunktā minēto ārstēšanu un ja tās uzglabā uzraudzītā vietā un ieraksta 24. pantā minētajā uzskaites žurnālā.
- 7.4. Ja operatori darbojas gan ar nebioloģiskiem, gan bioloģiskiem produktiem un bioloģiskos produktus uzglabā noliktavās, kur glabā arī citus lauksaimniecības produktus vai pārtiku:
- (a) bioloģiskos produktus glabā nošķirti no citiem lauksaimniecības produktiem vai pārtikas produktiem;
 - (b) veic visus pasākumus, lai nodrošinātu sūtījumu identificēšanu un nepieļautu sajaukšanos vai apmaiņu ar nebioloģiskiem produktiem;
 - (c) pirms bioloģisko produktu glabāšanas veic piemērotus tīrīšanas pasākumus, kuru efektivitāte ir pārbaudīta, un operatori reģistrē šīs darbības.

IV PIELIKUMS
TERMINI, KAS MINĒTI 21. PANTĀ

BG: биологичен.
ES: ecológico, biológico.
CS: ekologické, biologické.
DA: økologisk.
DE: ökologisch, biologisch.
ET: mahe, ökoloogiline.
EL: βιολογικό.
EN: organic.
FR: biologique.
GA: orgánach.
HR: ekološki.
IT: biologico.
LV: bioloģisks, ekoloģisks.
LT: ekologiškas.
LU: biologesch.
HU: ökológiai.
MT: organiku.
NL: biologisch.
PL: ekologiczne.
PT: biológico.
RO: ecologic.
SK: ekologické, biologické.
SL: ekološki.
FI: luonnonmukainen.
SV: ekologisk.

V PIELIKUMS

EIROPAS SAVIENĪBAS BIOLOĢISKĀS PRODUKCIJAS LOGOTIPS UN KODI

1. Logotips

1.1. Eiropas Savienības bioloģiskās produkcijas logotips atbilst šādam paraugam:

LOGOTIPS

- 1.2. Standartkrāsa *Pantone* skalā ir *Green Pantone* Nr. 376, ja izmanto četrkrāsu druku – zaļā (50 % ciāns + 100 % dzeltenais).
- 1.3. Var izmantot arī melnbaltu Eiropas Savienības bioloģiskās produkcijas logotipu, kā redzams attēlā, ja krāsaina logotipa izmantošana nav praktiski iespējama.

LOGOTIPS

- 1.4. Uz tumša iepakojuma vai etiķetes fona simbolus var atveidot negatīvā, izmantojot iepakojuma vai etiķetes fona krāsu.
- 1.5. Ja izmanto krāsainu simbolu uz krāsaina fona, kas padara to grūti saskatāmu, apkārt simbolam atveido norobežojošu apli, lai uzlabotu kontrastu ar fonu.
- 1.6. Dažos konkrētos gadījumos, kad norādes uz iepakojuma ir tikai vienā krāsā, tādā pašā krāsā var atveidot arī Eiropas Savienības bioloģiskās produkcijas logotipu.
- 1.7. Eiropas Savienības bioloģiskās produkcijas logotips ir vismaz 9 mm augsts un vismaz 13,5 mm plats; augstuma un platuma attiecība vienmēr ir 1:1,5. Ja iepakojums ir ļoti mazs, minimālo logotipa izmēru izņēmuma kārtā var samazināt līdz 6 mm augstumam.
- 1.8. Eiropas Savienības bioloģiskās produkcijas logotipu var saistīt ar grafiskiem vai teksta elementiem, kas norāda uz bioloģisko ražošanu, ja tie negroza vai nemaina Eiropas Savienības bioloģiskās produkcijas logotipa un 22. pantā minēto norāžu būtību. Ja Eiropas Savienības bioloģiskās produkcijas logotipu saista ar nacionālu vai privātu logotipu zaļā krāsā, kura atšķiras no 2. punktā minētās standartkrāsas, var izmantot ES bioloģiskās produkcijas logotipu attiecīgajā nestandarta krāsā.

2. Kodi

Parastais kodu formāts ir šāds:

AB-CDE-999,

kur:

- (a) “AB” ir tās valsts ISO kods, kurā notiek kontroles;
- (b) “CDE” ir termins, kas norādīts ar trim burtiem, par kuriem lēmums jāpieņem Komisijai vai katrai dalībvalstij, piemēram, “bio”, “öko”, “org”, vai “eko”, un ar ko norāda uz bioloģisko ražošanu, un
- (c) “999” ir atsauces numurs, kurā ir ne vairāk kā trīs cipari un kuru piešķir:
 - i) katras dalībvalsts kompetentā iestāde kontroles iestādēm vai kontroles institūcijām, kurām deleģēti kontroles uzdevumi,
 - ii) Komisija:
 - kontroles iestādēm un kontroles institūcijām, kuras Komisija atzinusi saskaņā ar 29. pantu,

- trešo valstu kompetentajām iestādēm, kuras Komisija atzinusi saskaņā ar 31. pantu.